

6. Πολιτική Αξιολόγησης και Προστασίας της Διανοητικής Ιδιοκτησίας του Πανεπιστημίου Κύπρου

1. Εισαγωγή

1.1. Σκοπός και αποδέκτες

Η παρούσα πολιτική έχει εφαρμογή σε όλες τις ερευνητικές δραστηριότητες που διεξάγονται υπό την ευθύνη ή με συμμετοχή των υπηρετούντων μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού, (Ε.Ε.Π.), καθώς και των υπόλοιπων μελών του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (π.χ. Επισκέπτες Ακαδημαϊκοί, Ειδικοί Επιστήμονες, Μεταδιδακτορικοί συνεργάτες, κτλ.), των μελών του Διοικητικού Προσωπικού, των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, (εφ' εξής μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας), στους χώρους του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΠΚ) ή εκτός αυτών, με ή χωρίς χρηματοδότηση. Σημειώνεται ότι τα μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας παράγουν διανοητική ιδιοκτησία και έκαστο μέλος μπορεί να είναι είτε δημιουργός (πνευματική ιδιοκτησία) είτε εφευρέτης (βιομηχανική ιδιοκτησία).

Το παρόν έγγραφο αποσκοπεί στην ενημέρωση και διευκόλυνση των ενδιαφερόμενων μερών σε σχέση με τις ενέργειες που απαιτούνται προκειμένου να αξιολογηθεί, να προστατευθεί και ενίοτε να τύχει εκμετάλλευσης, η διανοητική ιδιοκτησία (βιομηχανική και πνευματική) που παράγεται στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου που εκπονείται στο Πανεπιστήμιο.

1.2. Πεδίο Εφαρμογής

Μεταξύ άλλων, η Πολιτική περιλαμβάνει τη διαδικασία αξιολόγησης της διανοητικής ιδιοκτησίας (βιομηχανικής και πνευματικής) του ΠΚ, τη διαδικασία επιλογής της για προστασία, την επιλογή κατάλληλης διαδρομής για την κατοχύρωση βιομηχανικής ιδιοκτησίας, τη συντήρηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας από το ΠΚ, την προστασία πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, κ.ο.κ.

1.3. Στόχος

Επιδίωξη της παρούσας Πολιτικής είναι η βέλτιστη προστασία και διαχείριση της υπάρχουσας και μελλοντικής διανοητικής ιδιοκτησίας του Πανεπιστημίου Κύπρου για χρήση της, μεταξύ άλλων, σε δραστηριότητες εμπορικής αξιοποίησης.

2. Ορισμοί

2.1. Διανοητική ιδιοκτησία

Διανοητική ιδιοκτησία είναι τα δικαιώματα διανοητικής περιουσίας (άυλα αγαθά) τα οποία προκύπτουν ως αποτέλεσμα πνευματικών προσπαθειών και σκέψεων, δημιουργικότητας και επινοητικότητας ενός ή συνόλου ανθρώπων και αναγνωρίζονται από την εθνική, ευρωπαϊκή και διεθνή νομοθεσία. Οι ιδέες δεν αποτελούν αντικείμενο προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας. Η διανοητική ιδιοκτησία διαχωρίζεται σε δύο βασικές κατηγορίες: τη βιομηχανική ιδιοκτησία (βλ. σημείο 2.2.) και τα πνευματικά δικαιώματα (βλ. σημείο 2.3).

Άλλοι τύποι διανοητικής ιδιοκτησίας είναι η Τεχνογνωσία (αφορά την πρακτική γνώση που έχει αποκτηθεί μέσω εμπειρίας, οι Εμπιστευτικές Πληροφορίες (επιχειρηματικές πληροφορίες που δεν γνωρίζουν πελάτες, ανταγωνιστές ή πρόσωπα εκτός οργανισμού/εταιρείας) και τα Εμπορικά Μυστικά (μυστικές ή ιδιοκτησιακές πληροφορίες εμπορικής αξίας).

2.2. Βιομηχανική ιδιοκτησία

Στη βιομηχανική ιδιοκτησία συμπεριλαμβάνονται οι εφευρέσεις, τα βιομηχανικά σχέδια και τα εμπορικά σήματα.

2.2.1. Εφεύρεση είναι μια επινόηση για την επίλυση κάποιου τεχνικού προβλήματος, επιδεκτική βιομηχανικής εφαρμογής. Μία εφεύρεση μπορεί να έχει φυσική υπόσταση και να είναι κάποιο προϊόν ή συσκευή, αλλά μπορεί και να είναι κάποια δραστηριότητα (παραγωγική μέθοδος, διεργασία, σύνθεση ή χρήση προϊόντος). Μια εφεύρεση μπορεί να είναι επιδεκτική διπλώματος ευρεσιτεχνίας, αν είναι νέα, περιλαμβάνει εφευρετική δραστηριότητα και είναι επιδεκτική βιομηχανικής εφαρμογής.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας Νόμου του 1998 (16(I)/1998), τα πιο κάτω δεν θεωρούνται εφεύρεση:

- α) Οι ανακαλύψεις, οι επιστημονικές θεωρίες και οι μαθηματικές μέθοδοι,
- β) οι αισθητικές δημιουργίες,
- γ) α σχέδια, οι κανόνες και οι μέθοδοι για την άσκηση πνευματικών δραστηριοτήτων, για παιχνίδια, για την άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων, καθώς και τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και
- δ) οι παρουσιάσεις πληροφοριών.

2.2.2. Βιομηχανικό σχέδιο (industrial design) (δισδιάστατο) ή υπόδειγμα (τρισδιάστατο) είναι η εξωτερική εμφάνιση ενός προϊόντος (ή μέρος αυτού) που προκύπτει από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που έχει (γραμμή, περίγραμμα, χρώμα, σχήμα, μορφή, υλικά του ίδιου προϊόντος, διακόσμηση που φέρει). (βλ. περί της Νομικής Προστασίας των Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων Νόμο του 2002 (4(I)/2002))

2.2.3. Εμπορικό σήμα (trademark) είναι ένα σύμβολο μέσω του οποίου ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κάθε είδους νομική οντότητα προσδιορίζει την ταυτότητα των προϊόντων του ή των υπηρεσιών του (βλ. περί Εμπορικών Σημάτων Νόμο (ΚΕΦ.268)).

2.3. Πνευματικά δικαιώματα (copyrights) αφορούν τα πρωτότυπα έργα του πνεύματος. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται τα λογοτεχνικά, καλλιτεχνικά και μουσικά έργα, το λογισμικό ηλεκτρονικών υπολογιστών, οι βάσεις δεδομένων, τα σχεδιαγράμματα, οι χάρτες, τα διαγράμματα ή οποιαδήποτε σχέδια, τα αρχιτεκτονικά έργα, τα ανάγλυφα έργα, οι εγγραφές ήχου, οι τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές, οι κινηματογραφικές ταινίες και οι φωτογραφίες. (βλ. περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων Νόμο του 1976 (59/1976))

2.4. Γνωστοποίηση εφεύρεσης/ερευνητικού αποτελέσματος

Η γνωστοποίηση μίας εφεύρεσης/ ερευνητικού αποτελέσματος (disclosure) είναι μια γραπτή επίσημη εμπιστευτική περιγραφή μίας ανακάλυψης/ εφεύρεσης/ ερευνητικού αποτελέσματος

από τους εφευρέτες / δημιουργούς προς στο Πανεπιστήμιο (Παράρτημα Α: Έντυπο γνωστοποίησης εφεύρεσης/ερευνητικού αποτελέσματος). Η γραπτή γνωστοποίηση μίας ανακάλυψης/ εφεύρεσης/ ερευνητικού αποτελέσματος (disclosure) χρησιμοποιείται επίσης για την περιγραφή ενός ερευνητικού αποτελέσματος / λογισμικού / τεχνολογίας που δεν μπορεί να κατοχυρωθεί με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, αλλά προστατεύεται με άλλα νομικές βάσεις, όπως με δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

3. Βασικές αρχές και περιεχόμενο της προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας

3.1. Πνευματική Ιδιοκτησία

Το Δικαίωμα Πνευματικής Ιδιοκτησίας στην Κύπρο είναι αυτόματο, προστατεύεται άνευ διατυπώσεων και ουδεμία εγγραφή χρειάζεται.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμο 59/76 είναι προστατεύσιμο το δικαίωμα Πνευματικής Ιδιοκτησίας για τα ακόλουθα έργα:

- (α) Επιστημονικά έργα
- (β) Φιλολογικά έργα
- (γ) Μουσικά έργα
- (δ) Καλλιτεχνικά έργα
- (ε) Κινηματογραφικές ταινίες
- (στ) Φωτογραφίες
- (ζ) Ηχογραφήσεις
- (η) Εκπομπές
- (θ) Μη πρωτότυπες βάσεις δεδομένων

Η εκπνοή του δικαιώματος στα παραπάνω έργα είναι στα 70 έτη από την ημέρα θανάτου του δημιουργού, εκτός από:

- (α) τις ηχογραφήσεις για τις οποίες ορίζονται τα 50 έτη ή 70 έτη ανά περίπτωση από την ημερομηνία, κατά την οποία έγινε η ηχογράφηση,
- (β) τις εκπομπές όπου είναι 50 έτη από την ημερομηνία κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η εκπομπή και τις
- (γ) μη πρωτότυπες βάσεις δεδομένων όπου είναι τα 15 έτη από την περάτωση της δημιουργίας της βάσεως δεδομένων.

Οι προϋποθέσεις για να είναι κάποιος συνδημιουργός ενός έργου ορίζονται από τον Νόμο . Στο πλαίσιο αυτό δύναται να υπάρξει συμφωνία μεταξύ των συν δημιουργών η οποία αφορά την κατανομή των ποσοστών επί των δικαιωμάτων τους στο σχετικό έργο.

3.2. Βιομηχανική Ιδιοκτησία

Η προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας μετατρέπει τα άυλα κεφάλαια σε αποκλειστικά δικαιώματα ιδιοκτησίας και κατ' επέκταση σε πολύτιμα οικονομικά κεφάλαια, που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο δικαιούχος (εταιρεία, ακαδημαϊκό ίδρυμα, φυσικό πρόσωπο).

3.2.1. Βιομηχανικά σχέδια και υποδείγματα

Τα Βιομηχανικά Σχέδια και Υποδείγματα (βλ. 2.2.2 Βιομηχανικό Σχέδιο) καλύπτονται στον Περί της νομικής προστασίας των βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων νόμο Ν4(Ι)/2002.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του εν λόγω νόμου:

«4.-(1) Σχέδιο ή υπόδειγμα προστατεύεται διά δικαιώματος επί σχεδίου ή υποδείγματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, εφόσον-

(α) Είναι νέο,

(β) παρουσιάζει ατομικότητα, και

(γ) έχει καταχωρηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμο

(2) Σχέδιο ή υπόδειγμα θεωρείται νέο εάν, μέχρι την ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρήσεως ή, εφόσον διεκδικείται προτεραιότητα, μέχρι την ημερομηνία της προτεραιότητας, δεν έχει γίνει γνωστό στο κοινό ταυτόσημο σχέδιο ή υπόδειγμα. Λογίζονται ως ταυτόσημα τα σχέδια ή υποδείγματα, τα χαρακτηριστικά των οποίων διαφέρουν μόνο ως προς επουσιώδεις λεπτομέρειες.

(3) Σχέδιο ή υπόδειγμα έχει ατομικότητα, εφόσον η συνολική εντύπωση που προκαλεί στον ενημερωμένο χρήστη διαφέρει από τη συνολική εντύπωση που προκαλεί στον εν λόγω χρήστη κάθε σχέδιο ή υπόδειγμα, το οποίο έχει γίνει γνωστό στο κοινό πριν από την ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως για καταχώρηση ή, εφόσον διεκδικείται προτεραιότητα, πριν από την ημερομηνία της προτεραιότητας. Προκειμένου να εκτιμηθεί η ατομικότητα, λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός της ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση του σχεδίου ή υποδείγματος.»

Η πιο διαδεδομένη διαδικασία προστασίας Βιομηχανικού σχεδίου και υποδειγμάτων στην Ευρώπη είναι η καταχώριση στο Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (European Intellectual Property Organisation, EUIPO). Η απευθείας ηλεκτρονική καταχώριση κοστίζει €350 και παρέχει αποκλειστικά δικαιώματα σε όλα τα υφιστάμενα και μελλοντικά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για περίοδο 5 ετών με δικαίωμα ανανέωσης κάθε 5 χρόνια, για μέγιστη περίοδο 25 ετών. Καταχώριση μπορεί, επίσης, να γίνει και μέσω του Διεθνούς Γραφείου του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (World Intellectual Property Organization, WIPO) με επέκταση της προστασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ωστόσο πρόκειται για πιο χρονοβόρα και με μεγαλύτερο κόστος διαδικασία.

Τα σχέδια και τα υποδείγματα προστατεύονται βάσει της χρονολογικής σειράς κατάθεσής τους. Εάν το συγκεκριμένο σχέδιο ή το υπόδειγμα έχει ήδη καταχωριστεί ή γνωστοποιηθεί στο κοινό από άλλο άτομο ή φορέα, τότε δεν είναι διαθέσιμο προς προστασία. Ως εκ τούτου το αρχικό βήμα της διαδικασίας, πριν την κατάθεση της αίτησης, είναι η α) αναζήτηση σχεδίων ή υποδειγμάτων που έρχονται ενδεχομένως σε σύγκρουση με το συγκεκριμένο μέσω βάσεων δεδομένων του EUIPO (eSearch plus) και DesignView), και β) αναζήτηση στον κύκλο του συγκεκριμένου κλάδου, στην υφιστάμενη βιβλιογραφία, σε εμπορικές εκθέσεις, στο διαδίκτυο κ.ο.κ. για μη καταχωρισμένα σχέδια και υποδείγματα.

3.2.2. Εμπορικά Σήματα

Τα σήματα είναι σημεία που χρησιμοποιούνται στο εμπόριο για τον προσδιορισμό προϊόντων και την διάκριση τους από τους ανταγωνιστές. Τα σήματα μπορεί να είναι λεκτικά, εικόνα (συνδυασμός εικόνας με λεκτικό με λεκτικά στοιχεία), τρισδιάστατου σχήματος, τρισδιάστατου

σχήματος με λεκτικά στοιχεία, θέσης, μοτίβου, (μεμονωμένου) χρώματος, (συνδυασμού) χρωμάτων, κίνησης, πολυμεσικά ή ολογραφικά.

Η πιο διαδεδομένη διαδικασία προστασίας εμπορικών σημάτων στην Ευρώπη είναι η κατοχύρωση από το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (European Intellectual Property Organisation, EUIPO). Η απευθείας ηλεκτρονική αίτηση για μία κατηγορία / κλάση (class – με βάση την ταξινόμηση της Νίκαιας) κοστίζει €850 (€50 για τη δεύτερη κλάση προϊόντων και υπηρεσιών και €150 ανά κλάση για την τρίτη και κάθε επιπλέον κλάση)¹ και παρέχει αποκλειστικά δικαιώματα σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για 10 χρόνια και μπορεί να ανανεώνεται επ' αόριστον, για περίοδο 10 χρόνων κάθε φορά.

Κάτοχος σήματος της ΕΕ μπορεί να είναι οποιοσδήποτε ιδιώτης ή επιχείρηση. Τα σχετικά στοιχεία δημοσιοποιούνται και πρέπει να επικαιροποιούνται τακτικά, ώστε να μην υπάρχει καμία αμφιβολία ως προς το ποιος είναι ο κάτοχος του εκάστοτε σήματος. Το σήμα θα πρέπει να αναπαρίσταται με σαφήνεια ενώ τα σχετιζόμενα προϊόντα και υπηρεσίες θα πρέπει να προσδιορίζονται με ακρίβεια ώστε οι λοιποί εμπορικοί παράγοντες να γνωρίζουν ποια προϊόντα και ποιες υπηρεσίες καλύπτει η αίτηση.

Εάν το συγκεκριμένο σήμα έχει ήδη καταχωριστεί από κάποιον άλλον, τότε δεν είναι διαθέσιμο. Ως εκ τούτου το αρχικό βήμα της διαδικασίας, πριν την κατάθεση της αίτησης, είναι η αναζήτηση σημάτων που έρχονται ενδεχομένως σε σύγκρουση με το συγκεκριμένο μέσω βάσεων δεδομένων του EUIPO (eSearch plus και TMview), του Global Brand Database του World Intellectual Property Organization Portal, καθώς και στο διαδίκτυο.

Η διεθνής προστασία σημάτων γίνεται μέσω του Madrid System του World Intellectual Property organization (WIPO) με μια κεντρική αίτηση και την πληρωμή του συνόλου των τελών για προστασία σε έως και 122 χώρες οι οποίες έχουν υπογράψει το πρωτόκολλο της Μαδρίτης και μπορεί να χρησιμοποιηθεί η κοινοτική αίτηση για την επέκταση της προστασίας του σήματος σε παγκόσμιο επίπεδο.

3.2.3. Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας (ΔΕ)

Στην Κύπρο η κατοχύρωση διπλωμάτων διέπεται από τον περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας Νόμο του 1998 (Ν. 16(I)/1998). Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας είναι τίτλος προστασίας ο οποίος παρέχει στον/στη δικαιούχο του (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) το μονοπώλιο δικαίωμα, με ισχύ έως 20 χρόνια, να εκμεταλλεύεται εμπορικά μια νέα επινόηση, με εφευρετική δραστηριότητα και επιδεκτική βιομηχανικής εφαρμογής. Η εφεύρεση μπορεί να αναφέρεται σε προϊόν, μέθοδο ή βιομηχανική εφαρμογή.

Μια εφεύρεση κρίνεται νέα αν δεν ανήκει στη προγενέστερη στάθμη της τεχνικής (prior art) και εμπεριέχει εφευρετική δραστηριότητα (inventive step).

Η προγενέστερη στάθμη της τεχνικής περιέχει κάθε τι που είναι γνωστό οπουδήποτε στον κόσμο από γραπτή ή προφορική περιγραφή ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, από οποιοδήποτε πρόσωπο, πριν την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας (ή την ημερομηνία προτεραιότητας που διεκδικεί ο καταθέτης).

¹ Κατά την περίοδο δημοσίευσης της παρούσας πολιτικής – Οκτώβριος 2021.

Εφευρετική δραστηριότητα είναι αυτή που εμπεριέχει μία εφεύρεση εάν, σύμφωνα με την κρίση ενός εμπειρογνώμονα, δεν προκύπτει με εμφανή τρόπο από τη προγενέστερη στάθμη της τεχνικής.

Επιδεκτική βιομηχανικής εφαρμογής είναι η εφεύρεση εφόσον μπορεί να παραχθεί και να χρησιμοποιηθεί σε οποιονδήποτε τομέα παραγωγικής δραστηριότητας.

4. Καθεστώς ιδιοκτησίας επί άυλων αγαθών

4.1. Γενική Αρχή

Βάσει των όρων και προϋποθέσεων που τίθενται από την εθνική νομοθεσία², το ΠΚ αναγνωρίζεται ως ιδιοκτήτης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (άυλα αγαθά) τα οποία δημιουργούνται:

(α) από πρόσωπα που απασχολούνται στο Πανεπιστήμιο, αναφορικά με άυλα αγαθά που δημιουργούνται ή παράγονται στο πλαίσιο της εργοδότησής τους, κατά τη διάρκεια της απασχόλησής και ως μέρος των καθηκόντων τους βάσει της σύμβασης απασχόλησης . Συγκεκριμένα, αλλά όχι περιοριστικά, από μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π, καθώς και από τα υπόλοιπα μέλη του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (π.χ. Επισκέπτες Ακαδημαϊκούς, Ειδικούς Επιστήμονες, Μεταδιδακτορικούς συνεργάτες) και από τα μέλη του Διοικητικού Προσωπικού,

(β) από άλλα πρόσωπα που φοιτούν στο Πανεπιστήμιο ή πραγματοποιούν έρευνα στο Πανεπιστήμιο, οι οποίοι, ως προϋπόθεση για την πρόσβαση τους σε κτηριακές εγκαταστάσεις ή/και σε ερευνητικές υποδομές του Πανεπιστημίου, έχουν συμφωνήσει γραπτώς ότι αποδέχονται την μεταβίβαση στο Πανεπιστήμιο Κύπρου των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας επί άυλων αγαθών που δημιουργούν ή παράγουν με χρήση αυτών των υποδομών

(γ) από άτομα που αναλαμβάνουν να παράσχουν μία υπηρεσία στο Πανεπιστήμιο, βάσει ανάθεσης/παραγγελίας αναφορικά με άυλα αγαθά που δημιουργούνται ή παράγονται ως αντικείμενο της εν λόγω ανάθεσης/παραγγελίας.

4.2. Εξαιρέσεις

Σύμφωνα με τον νόμο , τα κάτωθι δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας ανήκουν στους δημιουργούς τους:

(α) τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας επί άυλων αγαθών που δημιουργούνται ή παράγονται από φοιτητές: οι ειδικές πρόνοιες που ρυθμίζουν τα δικαιώματα αυτά καταγράφονται στο Παράρτημα Β.

(β) τα ακόλουθα πνευματικά δικαιώματα δημιουργών που είναι μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού: έργα τέχνης, φιλολογικά έργα, βιβλία, κείμενα και σχέδια προς

² Βλ. άρθ. 11 (1) του περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας Νόμων του 1998 έως 2006 (16(I)/1998, όπως τροποποιήθηκε), άρθ. 11(1) του περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων Νόμων του 1976 έως 2020 (Ν. 59/1976, όπως τροποποιήθηκε), άρθ. 9 του περί της Νομικής Προστασίας των Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων Νόμου του 2002 (4(I)/2002).

δημοσίευση σε βιβλία, επιστημονικά άρθρα, διατριβές, εισηγήσεις και παρουσιάσεις σε συνέδρια και παρτιτούρες.

Σημειώνεται ότι το ΠΚ διατηρεί τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας επί των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών και βάσεων δεδομένων που δημιουργούνται από εργοδοτούμενους στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, εφόσον αυτά έχουν δημιουργηθεί ως αντικείμενο της σύμβασης απασχόλησης των δημιουργών με το Πανεπιστήμιο Κύπρου και κατά τη διάρκεια της απασχόλησης αυτής .

Τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που απολαμβάνει το Πανεπιστήμιο μπορούν να μεταβιβαστούν ή να παρασχεθούν προς εκμετάλλευση σε τρίτα πρόσωπα με γραπτή συμφωνία η οποία θα συναφθεί με την υποστήριξη του Τομέα Διαχείρισης Καινοτομίας της Υπηρεσίας Υποστήριξης Έρευνας και Καινοτομίας (ΥΥΕΚ).

Σημειώνεται ότι οι δημιουργοί/ εφευρέτες των οποίων τα ερευνητικά αποτελέσματα ανήκουν στο ΠΚ, δεν επιτρέπεται, αναφορικά με τα εν λόγω ερευνητικά αποτελέσματα, να συνάπτουν εμπορικές συμφωνίες ή συμφωνίες χρηματοδότησης με τρίτους χωρίς την προηγούμενη γραπτή έγκριση της Επιτροπής Καινοτομίας. Το Πανεπιστήμιο θα παράσχει τη συγκατάθεσή του σε τέτοιου είδους αιτήματα εφόσον διαφυλάσσονται τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας του και υπό τον όρο ότι η συνεργασία γίνεται βάσει γραπτής συμφωνίας την οποία θα επεξεργαστεί ο Τομέας Διαχείρισης Καινοτομίας (βλ. ενότητα 9: Επικοινωνία και Υποστήριξη). Το δικαίωμα ιδιοκτησίας επί του σήματος αποκτάται με την εγγραφή του στο Μητρώο σημάτων.

5. Επιλογές κατοχύρωσης Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας (ΔΕ)

Υπάρχουν διάφορες επιλογές για την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας του Πανεπιστημίου Κύπρου και η καταλληλότερη θα εξαρτηθεί από την ίδια την εφεύρεση και τις αγορές οι οποίες θεωρούνται κατάλληλες για την εμπορική αξιοποίηση της. Η συνήθης διαδικασία για την κατοχύρωση των ευρεσιτεχνιών του ΠΚ αρχίζει με την κατάθεση αίτησης για Ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (ΕΡΟ). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις οι εφευρέτες θα μπορούν να αιτηθούν αρχικά για προσωρινό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (provisional patent) στο USPTO.

5.1. Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας

Για προστασία σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μια ευρωπαϊκή ευρεσιτεχνία καταχωρείται στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (ΕΡΟ). Ωστόσο, ένα ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας πρέπει να επικυρωθεί από το εθνικό γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε κάθε χώρα στην οποία απαιτείται προστασία. Η εφεύρεση δύναται να κατοχυρωθεί σε οποιαδήποτε από τα 38 κράτη-μέλη της Σύμβασης του Μονάχου (European Patent Convention, EPC).

5.2. Διεθνές Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας (PCT)

Η **PCT (Patent Cooperation Treaty, PCT)** είναι μια διεθνής συνθήκη με περισσότερα από 150 συμβαλλόμενα κράτη. Η PCT καθιστά δυνατή την αναζήτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας για μια εφεύρεση ταυτόχρονα σε μεγάλο αριθμό χωρών με την υποβολή μιας ενιαίας "διεθνούς" αίτησης για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αντί για την κατάθεση πολλών ξεχωριστών εθνικών ή ευρωπαϊκών αιτήσεων ευρεσιτεχνίας. Η χορήγηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας παραμένει υπό τον έλεγχο των εθνικών ή ευρωπαϊκών Γραφείων Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας στη λεγόμενη

“εθνική φάση” και η αίτηση για PCT μπορεί να γίνεται μέσω του εθνικού (Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη), του Ευρωπαϊκού (EPO) ή του Αμερικάνικου (USPO) γραφείου διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

5.3. Εθνικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

Το **εθνικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας** κατατίθεται απευθείας σε επιλεγμένα εθνικά γραφεία, και αποτελεί επιλογή σε περίπτωση που η εφεύρεση χρειάζεται προστασία σε συγκεκριμένες μόνο χώρες.

5.4. Προσωρινή αίτηση για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (ΠΑΔΕ) - Provisional patent application

Η ΠΑΔΕ αποτελεί μία χαμηλού κόστους επιλογή στο πλαίσιο κυρίως του αμερικανικού δικαίου, η οποία ωστόσο δεν δημοσιοποιείται, αφού δεν προηγείται της κατάθεσης σχετικός έλεγχος και περιγραφή της προγενέστερης στάθμης της τεχνικής (prior art). Η ΠΑΔΕ βρίσκεται σε εκκρεμότητα (patent pending) για 12 μήνες στο Αμερικάνικο Γραφείο ευρεσιτεχνιών (USPTO) και έπειτα από την παρέλευση του έτους παύει να ισχύει δίχως δυνατότητα ανανέωσης. Λόγω του ότι μέσω της ΠΑΔΕ οι εφευρέσεις δεν κατοχυρώνονται νομικά, υπάρχει πάντα ο κίνδυνος να τύχουν εκμετάλλευσης από τρίτα πρόσωπα.

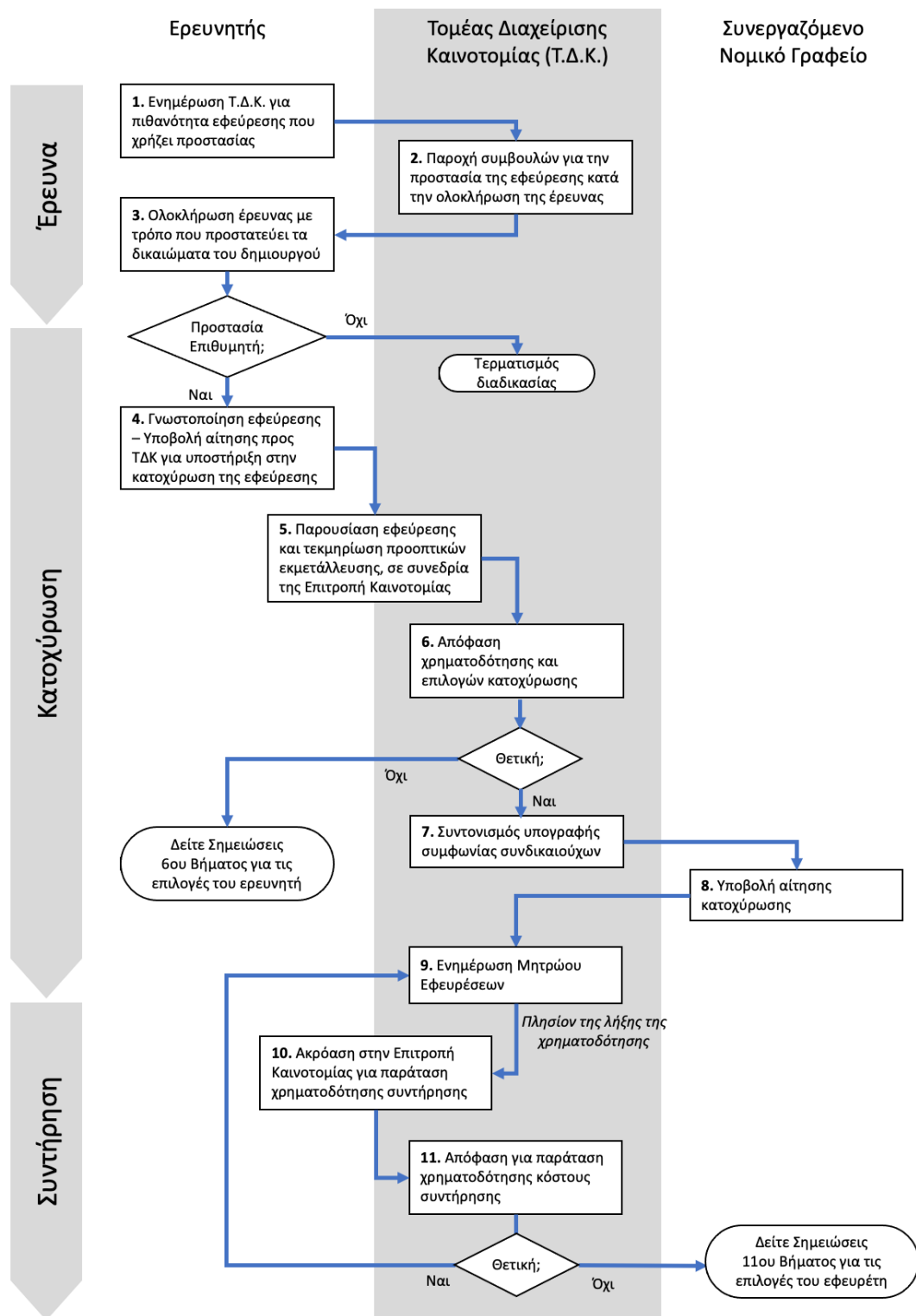
Το πλεονέκτημα της ΠΑΔΕ έγκειται στο ότι εάν υποβληθεί κανονική αίτηση ευρεσιτεχνίας εντός ενός έτους από την ημερομηνία κατάθεσης της ΠΑΔΕ, τότε ως ημερομηνία της κανονικής αίτησης ευρεσιτεχνίας θεωρείται η ημερομηνία κατάθεσης της ΠΑΔΕ (“προτεραιότητα”). Επίσης δίδεται ο χρόνος για περαιτέρω έρευνα, για να μελετηθεί αν η εφεύρεση είναι εμπορικά βιώσιμη καθώς και η ευχέρεια δημοσίευσης των επιστημονικών αποτελεσμάτων, υπό το καθεστώς μίας υποτυπώδους έστω προστασίας και φαινομενικής κυριότητας.

Το μειονέκτημα είναι ότι θα πρέπει να υποβληθεί κανονική αίτηση στο USPTO, με πληρωμή των αντίστοιχων τελών, η οποία μετά θα πρέπει να αναγνωρισθεί σε άλλες χώρες και ιδίως στις ευρωπαϊκές, παράγοντας που αυξάνει σημαντικά το συνολικό κόστος καταχώρισης. Ενδέχεται επίσης η αναγωγή στην ημερομηνία υποβολής της ΠΑΔΕ και όχι της κανονικής αίτησης να μην αναγνωρισθεί σε άλλες χώρες, λόγω των πολύ χαλαρών απαιτήσεων που θέτει το αμερικανικό δίκαιο.

Για τους λόγους αυτούς και δεδομένου ότι το ΠΚ χρηματοδοτεί, κατ’ αρχήν, καταχώριση ευρεσιτεχνιών ενώπιον του EPO, η Επιτροπή Καινοτομίας δέχεται μόνο κατ’ εξαίρεσιν αιτήματα χρηματοδότησης ΠΑΔΕ, τα οποία θα πρέπει να παραθέτουν αναλυτικά και συγκεκριμένα τους λόγους για τους οποίους ο αιτητής/ αιτήτρια θεωρεί αναγκαία την υποβολή αίτησης ΠΑΔΕ.

6. Διαδικασία κατοχύρωσης Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας

Η διαδικασία κατοχύρωσης Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας αποτυπώνεται σχηματικά στο Διάγραμμα 1.

Διάγραμμα 1: Περιγραφή διαδικασίας κατοχύρωσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας

6.1. Περιγραφές Βημάτων Διαδικασίας κατοχύρωσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας

6.1.1. Στάδιο Έρευνας (πριν την ολοκλήρωση της εφεύρεσης)

Βήμα 1 - Ενημέρωση Τομέα Διαχείρισης Καινοτομίας για πιθανότητα εφεύρεσης που χρήζει προστασίας: Επικοινωνία του εφευρέτη ή εκπροσώπου της ομάδας εφευρετών με τον Τομέα Διαχείρισης Καινοτομίας για προκαταρκτική συζήτηση και καθοδήγηση. Ο εφευρέτης ή η ομάδα εφευρετών προτρέπονται να έρθουν σε επαφή με τον Τομέα κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της έρευνας και όταν υπάρχουν οι πρώτες ενδείξεις κάποιας εφεύρεσης.

Βήμα 2 - Παροχή συμβουλών για την προστασία της εφεύρεσης κατά την ολοκλήρωση της έρευνας: Ο Τομέας Διαχείρισης Καινοτομίας καθοδηγεί τον εφευρέτη προκειμένου να αποφευχθούν ενέργειες που θα μπορούσαν να βλάψουν την κατοχύρωση της εφεύρεσης/ερευνητικού αποτελέσματος (π.χ. πρόωρη γνωστοποίηση με μία επιστημονική δημοσίευση). Ο Τομέας Διαχείρισης Καινοτομίας επίσης παρέχει τα κατάλληλα πρότυπα και έντυπα (γνωστοποίηση ευρεσιτεχνίας, συμφωνία εφευρετών, συμφωνία συνδικαιούχων κτλ) και ενημερώνει τον εφευρέτη για θέματα πολιτικής και διαδικασιών.

Βήμα 3 - Ολοκλήρωση έρευνας με τρόπο που προστατεύει τα δικαιώματα του δημιουργού:

Σε περίπτωση επικείμενης δημοσίευσης, ο εφευρέτης οφείλει να ενημερώσει άμεσα τον Τομέα Διαχείρισης Καινοτομίας ώστε να ληφθούν, κατά το δυνατό, τα κατάλληλα μέτρα προστασίας της εφεύρεσης. Συνιστάται να αποφεύγεται η πρόωρη δημόσια γνωστοποίηση μίας εφεύρεσης/ερευνητικού αποτελέσματος για μια εφεύρεση πριν την υποβολή της αίτησης κατοχύρωσης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. **Μια πρόωρη γνωστοποίηση μπορεί να αποκλείσει μια εφεύρεση από κατοχύρωση με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.** Η πρόωρη γνωστοποίηση μπορεί να πραγματοποιηθεί με περιλήψεις (abstracts), αφίσες (posters) σε συνέδρια, διατριβές ή ακόμη μια διάλεξη ή παρουσίαση ή και συζήτηση που να περιγράφει μια εφεύρεση στο ευρύ κοινό, ακόμα και αν δοθεί από κάποιον που τελικά κρίνεται ότι δεν είναι ο εφευρέτης. Ο εφευρέτης / ομάδα εφευρετών αποφασίζει αν θα προχωρήσει σε αίτημα προς τον Τομέα Διαχείρισης Καινοτομίας για υποστήριξη στην κατοχύρωση της εφεύρεσης.

6.1.2. Στάδιο Κατοχύρωσης

Βήμα 4 - Γνωστοποίησης εφεύρεσης / ερευνητικού αποτελέσματος: Ο εφευρέτης ή εκπρόσωπος της ομάδας εφευρετών συμπληρώνει το Έντυπο Γνωστοποίησης εφεύρεσης/ερευνητικού αποτελέσματος (invention disclosure), απαντώντας όλες τις ερωτήσεις με τεκμηριωμένα στοιχεία καθώς το έντυπο αυτό θα αποτελέσει την βάση για την αξιολόγηση της δυνατότητας κατοχύρωσης του με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας από το ΠΚ. Το έντυπο παραδίδεται στην επικεφαλής του Τομέα Διαχείρισης Καινοτομίας και Γραμματέα της Επιτροπής Καινοτομίας η οποία δεσμεύεται για τον απόρρητο χαρακτήρα του περιεχόμενου.

Η γνωστοποίηση θα πρέπει να τεκμηριώνει την εφεύρεση/ανακάλυψη/ερευνητικό αποτέλεσμα και να καταγράφει τις συνθήκες/δραστηριότητες που οδήγησαν σε αυτή και να παρέχει πληροφορίες για τον/την εφευρέτη / δημιουργό ή τους εφευρέτες/δημιουργούς. Η εν λόγω γνωστοποίηση παρέχει τη βάση για τον προσδιορισμό της δυνατότητας κατοχύρωσης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και των τεχνικών πληροφοριών για τη σύνταξη της αίτησης για το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Η γραπτή γνωστοποίηση μίας εφεύρεσης/ερευνητικού αποτελέσματος (invention disclosure) είναι το πρώτο μήνυμα στο ΠΚ ότι έχει γίνει μια εφεύρεση.

Οι βασικές πληροφορίες που απαιτούνται στο έντυπο γνωστοποίησης περιλαμβάνουν: τον τίτλο της εφεύρεσης, τα ονόματα των εφευρετών, την περιγραφή της εφεύρεσης, τους χρηματοδότες αν υπάρχουν, την ημερομηνία "σύλληψης" (conception) της εφεύρεσης, την ημερομηνία της πρώτης αποτύπωσης της εφεύρεσης σε χαρτί ή άλλο σταθερό μέσο, την ημερομηνία της πρώτης

λειτουργίας/ εφαρμογής της εφεύρεσης, υπάρχουσες ή προβλεπόμενες ημερομηνίες δημοσίευσης καθώς και ερωτήσεις για την αξιολόγηση της δυνατότητας εμπορικής αξιοποίησης της ευρεσιτεχνίας κτλ. Σε περίπτωση που πρόκειται για περισσότερους από έναν εφευρέτες, συμπληρώνεται και υπογράφεται η **συμφωνία εφευρετών** αντίγραφο της οποίας κατατίθεται μαζί με το συμπληρωμένο Έντυπο Γνωστοποίησης Ευρεσιτεχνίας.

Επιπλέον, εάν οι εφευρέτες προτίθενται να ζητήσουν την κάλυψη του κόστους κατάθεσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας από το ΠΚ (μόνο σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό να καλυφθεί από το ερευνητικό έργο από το οποίο έχει παραχθεί, από εθνικό ή Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα ή από άλλες πηγές) θα πρέπει να κατατεθεί και σημείωμα για αίτημα χρηματοδότησης στην Επιτροπή Καινοτομίας, όπου θα κοστολογείται η διαδικασία της κατάθεσης και μέχρι τα πρώτα 3 χρόνια. Δαπάνες που έγιναν πριν ή χωρίς την έγκριση της Γνωστοποίησης εφεύρεσης / ερευνητικού αποτελέσματος από την Επιτροπή Καινοτομίας δεν θα αποζημιώνονται.

Η συνήθης διαδικασία για την κατοχύρωση των ευρεσιτεχνιών του ΠΚ αρχίζει με την κατάθεση αίτησης για Ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (EPO). Σε εξαιρετικές (ειδικές) περιπτώσεις οι εφευρέτες θα μπορούν να αιτηθούν αρχικά για προσωρινό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (provisional patent) στο USPTO.

Στις περιπτώσεις αυτές ο/η εφευρέτης θα πρέπει να συμπληρώσει το ειδικό έντυπο στο οποίο θα εξηγεί εμπεριστατωμένα τους λόγους για τους οποίους αιτείται την χρηματοδότηση της προσωρινής αίτησης (provisional patent).

Οι ερευνητές καλούνται σε Συνεδρία Ακρόασης της Επιτροπής Καινοτομίας για να παρουσιάσουν το αίτημά τους για χρηματοδότηση.

Βήμα 5 – Παρουσίαση εφεύρεσης στην Επιτροπή Καινοτομίας: Η παρουσίαση από τον/την επικεφαλής της ομάδας που προέβη στην γνωστοποίηση είναι διάρκειας 10-15 λεπτών και ακολουθείται από ερωτήσεις από τα μέλη της Επιτροπής. Η Επιτροπή προσπαθεί να αξιολογήσει, ανάμεσα σε άλλα, την πιθανότητα επιτυχίας της αίτησης, την εμπορική προοπτική, καθώς και το σχετικό κόστος. Σε περίπτωση αιτήματος κατοχύρωσης της πατέντας σε αγορά άλλη από την Ευρωπαϊκή Ένωση (είτε αντί της ΕΕ, είτε επιπρόσθετα αυτής) ο ερευνητής πρέπει να αιτιολογήσει τους λόγους. Η απόφαση της Επιτροπής λαμβάνεται σε μεταγενέστερη συνεδρία όπου αξιολογείται το σύνολο των αιτημάτων που εκκρεμούν, προκειμένου να υπάρξει προτεραιοποίηση και βέλτιστη διαχείριση του προϋπολογισμού του Τομέα Διαχείρισης Καινοτομίας.

Σε περίπτωση αιτήματος provisional patent (προσωρινής αίτησης) ο ερευνητής αιτιολογεί εμπεριστατωμένα τους λόγους για τους οποίους κάνει το συγκεκριμένο αίτημα. Η παρουσίαση της εφεύρεσης για σκοπούς κατάθεσης πατέντας θα πραγματοποιείται σε μεταγενέστερο στάδιο. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή Καινοτομίας δύναται να αποφασίσει την έγκριση του αιτήματος για προσωρινή αίτηση στην ίδια συνεδρία.

Βήματα 6 και 11 – Απόφαση χρηματοδότησης νέας αίτησης ή αιτήματος παράτασης χρηματοδότησης κόστους συντήρησης

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου έχει το αργότερο έξι (6) μήνες από την ημέρα που ο Τομέας Διαχείρισης Καινοτομίας θα λάβει τη γνωστοποίηση της παραχθείσας διανοητικής ιδιοκτησίας (ευρεσιτεχνίας, πνευματικών δικαιωμάτων κτλ.) για να αποφασίσει εάν θα προχωρήσει στην

προστασία/κατοχύρωση τους, και την μετέπειτα συντήρηση/εμπορική αξιοποίηση ή αν θα εκχωρήσει τα δικαιώματα του στους ενδιαφερόμενους δημιουργούς/εφευρέτες.

Αποφάσεις χρηματοδότησης λαμβάνονται σε ειδικές συνεδρίες της Επιτροπής Καινοτομίας (Συνεδρίες Αξιολόγησης) στις οποίες αξιολογούνται και ιεραρχούνται όλα τα αιτήματα κατοχύρωσης/προστασίας/κ.λπ. Η Επιτροπή, ανάμεσα σε άλλα, λαμβάνει υπόψη τον διαθέσιμο προϋπολογισμό και τις ανειλημμένες οικονομικές υποχρεώσεις, την εμπορική προοπτική (μέγεθος της αγοράς, καινοτομία, βαθμός ωρίμανσης τεχνολογίας, κλπ), ενδείξεις/αποδείξεις ενδιαφέροντος από τον ιδιωτικό τομέα όπως έχουν τεκμηριωθεί από την/τον ερευνήτρια/τή, καθώς και την προοπτική προώθησης της καινοτομίας προς ενδιαφερόμενους οργανισμούς και εταιρίες.

Με βάση την ιεράρχηση των αιτημάτων και το διαθέσιμο προϋπολογισμό, η Επιτροπή δύναται να επιλέξει μία από τρεις επιλογές:

- Έγκριση χρηματοδότησης για συγκεκριμένη επιλογή κατοχύρωσης (π.χ. χρηματοδότηση κατάθεσης στο European Patent Office, παράταση χρόνου συντήρησης, κλπ.).
- Επανεξέταση αιτήματος σε επόμενη Συνεδρία Αξιολόγησης.
- Απόρριψη αιτήματος και ενημέρωση του ερευνητή/τριας για τις επιλογές του/της.

Σε περίπτωση απόφασης επανεξέτασης η/ο ερευνήτρια/τής μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή Καινοτομίας την αποδέσμευση από τη διαδικασία.

Σημείωση: Σε περίπτωση που το ΠΚ δεν επιθυμεί να προστατεύσει και να εκμεταλλευτεί εμπορικά την εφεύρεση ή να συνεχίσει να χρηματοδοτεί την προστασία της εφεύρεσης, ή σε περίπτωση που αίτημα αποδέσμευσης από την/τον ερευνήτρια/τή γίνει δεκτό από την Επιτροπή, ο/η εφευρέτης ή ομάδα εφευρετών αποδεσμεύονται, με γραπτή συναίνεση του ΠΚ, και δύνανται να προχωρήσουν χωρίς τη συμμετοχή του ΠΚ στην εμπορική εκμετάλλευση της εφεύρεσης. Στην περίπτωση αυτή, το ΠΚ διεκδικεί το 5% επί τυχόν μελλοντικών εσόδων.

Βήμα 7 - Συντονισμός υπογραφής συμφωνίας συνδικαιούχων: Στην περίπτωση που το ΠΚ αποφασίσει να προχωρήσει με την κατοχύρωση, συμπληρώνεται και υπογράφεται η συμφωνία συνδικαιούχων ανάμεσα στους εφευρέτες και στο ΠΚ. Ένας συνδικαιούχος δύναται να παραχωρήσει μέρος ή το σύνολο της ιδιοκτησίας του. Η συμφωνία των συνδικαιούχων δεσμεύει τους εφευρέτες να αποδεχθούν ότι η ευρεσιτεχνία είναι ιδιοκτησία του ΠΚ και ότι θα ενημερώνουν ει γραπτώς το ΠΚ για σημαντικές εξελίξεις στην διαδικασία (π.χ. έγκριση ή όχι έκθεσης) ή και για αλλαγές που πιθανόν να προκύψουν (π.χ. σπάσιμο σε δύο ευρεσιτεχνίες, αλλαγή τίτλου ευρεσιτεχνίας, εγκρίσεις/απορρίψεις, κτλ).

Εάν πρόκειται για συνιδιοκτησία της διανοητικής ιδιοκτησίας με οργανισμούς ή φορείς εκτός ΠΚ, τα ποσοστά συνιδιοκτησίας θα ορίζονται κατά περίπτωση σε ξεχωριστή συμφωνία βάσει της εκάστοτε συνεισφοράς των μερών και κατόπιν έγκρισης της Επιτροπής Καινοτομίας.

Στην περίπτωση εμπορικής αξιοποίησης της διανοητικής ιδιοκτησίας και της δημιουργίας εσόδων, τα μέλη που εμπλέκονται στη δημιουργία της διανοητικής ιδιοκτησίας (ακαδημαϊκοί, ερευνητές, φοιτητές) θα επωφεληθούν από το σύστημα διαμοιρασμού των εσόδων (revenue sharing scheme). Τα έσοδα υπολογίζονται μετά την αφαίρεση όλων των δαπανών που επιβαρύνουν το Πανεπιστήμιο για την ανάπτυξη, προστασία, προώθηση, αξιοποίηση κ.ο.κ του έργου και της διανοητικής ιδιοκτησίας που εμπεριέχει. Το ΠΚ διατηρεί το δικαίωμα

παραχώρησης αδειών χρήσης των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας σε τρίτα μέρη. Ο Τομέας Διαχείρισης Καινοτομίας ανάλογα με την περίπτωση θα καθοδηγεί τα ενδιαφερόμενα μέρη σε σχέση με οτιδήποτε άπτεται των αδειών χρήσης. Ο Τομέας θα υποστηρίζει τη διαδικασία τυχόν διαπραγμάτευσης και θα επεξεργάζεται σε συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη το κατάλληλο συμβόλαιο άδειας χρήσης, το οποίο και θα ελέγχει νομοτεχνικά πριν από την υπογραφή του.

Συνολικό καθαρό κέρδος €	Δημιουργός (οι)/Εφευρέτης(ες)	Κεντρικά κονδύλια ΠΚ	Ερευνητικός Λογαριασμός Δημιουργού(ων)/Εφευρέτη(ων)/Ερευνητική Μονάδα ή Εργαστήριο **	Οικείο Τμήμα	ΥΥΕΚ/ Τομέας Καιν/μίας /ΠΚ*
0-100K	60%	10%	20%	5%	5%
100K +1 -500K	35%	25%	15%	15%	10%
500K+1 - 1 εκ.	20%	35%	15%	15%	15%
1 εκ. +1	20%	80%***			

* ποσά προς κάλυψη εξόδων προστασίας/αξιολόγησης/αξιοποίησης διανοητικής ιδιοκτησίας

** σε περίπτωση που εφευρέτης είναι Ερευνητής (Ειδικοί Επιστήμονες, Μεταπτυχιακοί Συνεργάτες κτλ)

***Κατανομή για στήριξη Τμημάτων, Ερευνητικών Μονάδων/εργαστηρίων, Ερευνητικών Κέντρων κτλ

Πίνακας 1: Ποσοστά κατανομής εσόδων από εμπορική αξιοποίηση στο ΠΚ

Βήμα 8 – Υποβολή αιτήματος κατοχύρωσης: Το ΠΚ προτίθεται να συνεργαστεί με εξειδικευμένο γραφείο (patent attorneys) το οποίο θα αναλαμβάνει όλα τα αιτήματα κατοχύρωσης της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας που αφορούν προσωπικό του ΠΚ. Μέχρι τότε, και ως ενδιάμεση λύση, οι εφευρέτες μπορούν να επιλέγουν το εξειδικευμένο γραφείο που θα τους υποστηρίξει για τη διαδικασία της αίτησης χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας και στην συντήρηση της αίτησης ή του διπλώματος ευρεσιτεχνίας **για πέντε (5) χρόνια από την κατάθεση.**

Ο Τομέας Διαχείρισης Καινοτομίας μπορεί να υποβοηθήσει τη διαδικασία παρέχοντας πληροφορίες και στοιχεία επικοινωνίας ειδικευμένων δικηγόρων με τους οποίους το Πανεπιστήμιο συνεργάστηκε σε προγενέστερες περιπτώσεις. Με απόφαση της Επιτροπής Καινοτομίας το Πανεπιστήμιο δύναται να καταβάλει το κόστος καταχώρησης της αίτησης, **μόνο εάν αυτό δεν είναι εφικτό να καλυφθεί από το ερευνητικό έργο από το οποίο έχει παραχθεί**, από εθνικό ή Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα ή από άλλες πηγές.

Η κατάθεση αιτημάτων κατοχύρωσης γίνεται από το εξειδικευμένο γραφείο σε συνεργασία με τον εφευρέτη ή την ομάδα εφευρετών, καθώς και με την αρωγή του Τομέα Διαχείρισης Καινοτομίας, όπου χρειάζεται.

Βήμα 9 – Ενημέρωση του Μητρώου Εφευρέσεων: Με την έγκριση του αιτήματος κατοχύρωσης, ενημερώνεται το Μητρώο Εφευρέσεων που τηρεί ο ΤΔΚ και οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται για το επόμενο στάδιο και για την κατά προσέγγιση ημερομηνία όπου θα κληθούν ξανά από την Επιτροπή Καινοτομίας για πιθανή παράταση της χρηματοδότησης του κόστους συντήρησης.

6.1.3. Στάδιο Συντήρησης

Βήμα 10 – Ακρόαση στην Επιτροπή Καινοτομίας αιτήματος για παράταση της χρηματοδότησης του κόστους συντήρησης: Όπως και στο βήμα 5, ο/η επικεφαλής της ομάδας που κατοχύρωσε την εφεύρεση καλείται να εξηγήσει στην Επιτροπή Καινοτομίας τους λόγους για τους οποίους αιτείται την παράταση της χρηματοδότησης του κόστους συντήρησης για **ακόμη τρία (3) χρόνια**. Παράταση χρηματοδότησης για άλλα 3 έτη μπορεί να γίνει μία φορά, εκτός και αν το ΠΚ έχει έσοδα από εμπορική εκμετάλλευση του υπό αναφορά διπλώματος.

Η απόφαση της Επιτροπής για πιθανή παράταση της χρηματοδότησης του κόστους συντήρησης λαμβάνεται, έπειτα από αξιολόγηση, σε μελλοντική συνεδρία όπου αξιολογείται το σύνολο των αιτημάτων που εκκρεμούν, προκειμένου να υπάρξει προτεραιοποίηση και βέλτιστη διαχείριση του προϋπολογισμού του Τομέα Διαχείρισης Καινοτομίας.

Παράταση πέρα των 8 ετών από την αρχική υποβολή της αίτησης καταχώρησης γίνεται μόνο σε περίπτωση που το ΠΚ έχει έσοδα από την εμπορική εκμετάλλευση.

Βήμα 11 – Σε συνδυασμό με το βήμα 6: Απόφαση χρηματοδότησης νέας αίτησης ή αιτήματος παράτασης χρηματοδότησης κόστους συντήρησης.

6.1.4. Στάδιο Αποπληρωμής Δαπανών

Βήμα 12: Υποβολή αιτήματος για έγκριση δαπανών για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας από τον/την εφευρέτη/τρια (για όλα τα στάδια από την αίτηση μέχρι την συντήρηση):

Προϋπόθεση είναι η ολοκλήρωση των **Βημάτων 4:** Γνωστοποίησης εφεύρεσης/ερευνητικού αποτελέσματος Καινοτομίας **με 8** – Υποβολή αιτήματος κατοχύρωσης και σε περίπτωση συντήρησης και των **βημάτων 10 - 11**.

1. Ετοιμασία από την Κοσμητεία της Σχολής και αποστολή της Εντολής και Εντάματος πληρωμής, συνοδευόμενη από όλα τα σχετικά έγγραφα (τιμολόγια, εγκρίσεις, κτλ.), στη Γραμματέα της Επιτροπής Καινοτομίας.
2. Έλεγχος και υπογραφή της Εντολής πληρωμής από τη Γραμματέα της Επιτροπής Καινοτομίας.
3. Έλεγχος και υπογραφή του Εντάματος πληρωμής από τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Υποστήριξης Έρευνας και Καινοτομίας.

4. Αποστολή των δύο εγγράφων, από τη Γραμματεία της Επιτροπής Καινοτομίας, στις Οικονομικές Υπηρεσίες για πληρωμή.

6.2. Συνεδριάσεις της Επιτροπής Καινοτομίας

Η ΕΚ θα αφιερώνει 3 συνεδρίες (Μάρτιος, Ιούλιος, Νοέμβριος) κάθε έτος στην αξιολόγηση των αιτήσεων που έχουν προηγηθεί, καθώς και των αιτήσεων συντήρησης (Συνεδρίες Αξιολόγησης). Στις συνεδρίες που δεν είναι αφιερωμένες στην αξιολόγηση οι ερευνητές που αιτούνται χρηματοδότηση καλούνται να παρουσιάσουν στην ΕΚ τις προοπτικές εμπορικής εκμετάλλευσης (Συνεδρίες Ακρόασης). Η ΕΚ θα εγκρίνει αιτήματα για provisional patents και σε Συνεδρίες Ακρόασης.

Στις Συνεδρίες Ακρόασης καλούνται:

- Οι ερευνητές που έχουν γνωστοποιήσει πρόσφατα εφεύρεση προς τον Τομέα Διαχείρισης Καινοτομίας.
- Οι ερευνητές με provisional patents για τις οποίες πρέπει να αποφασιστεί η χρηματοδότηση για κατοχύρωση.
- Οι ερευνητές με εφευρέσεις για τις οποίες πρέπει να παρθεί απόφαση συντήρησης.

Στις Συνεδρίες Αξιολόγησης η ΕΚ ιεραρχεί όλες τις εκκρεμείς αιτήσεις, και με βάση τον διαθέσιμο προϋπολογισμό αποφασίζει για την κάθε αίτηση την έγκριση, την απόρριψη, ή την επανεξέταση της σε μελλοντική συνεδρία.

6.3. Πολιτικές της Επιτροπής Καινοτομίας

- **Η ΕΚ προϋπολογίζει τα αιτήματα με βάση το κόστος κατάθεσης στο European Patent Office μόνο.** Αιτήματα για πρόσθετη ή εναλλακτική προστασία πρέπει να αιτιολογούνται επαρκώς από τους ερευνητές.
- Η ΕΚ προϋπολογίζει τα νέα αιτήματα με βάση το κόστος συντήρησης για 5 χρόνια από τη κατάθεση του αιτήματος. Για παράταση της χρηματοδότησης απαιτείται νέα ακρόαση από την ΕΚ.
- Τυχόν παράταση χρηματοδότησης μπορεί να γίνει μία φορά για άλλα 3 έτη, εκτός και αν το ΠΚ έχει έσοδα από εμπορική εκμετάλλευση.
- Το ΠΚ διεκδικεί μέρος από τα έσοδα εμπορικής εκμετάλλευσης.

7. Διαδικασία και Κριτήρια Αξιολόγησης

7.1. Διαδικασία Αξιολόγησης

Προτείνονται κριτήρια με βάση τα οποία η Επιτροπή Καινοτομίας θα μπορεί να αξιολογεί αιτήματα κάλυψης οικονομικών αναγκών για την κατοχύρωση διπλώματος ευρεσιτεχνίας, σε δύο στάδια:

Το πρώτο στάδιο της αξιολόγησης αφορά την έγκριση για αίτηση Ευρωπαϊκού Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας - European patent (ή για provisional patent σε εξαιρετικές περιπτώσεις και

κατόπιν ειδικής αιτιολόγησης). Προς το τέλος της 12μηνιας διορίας, στο δεύτερο στάδιο με βάση μια έκθεση προόδου και σχετικού αιτήματος των εφευρετών, γίνεται μια πιο αναλυτική αξιολόγηση για την ανάγκη περαιτέρω προστασίας της ευρεσιτεχνίας (διεθνώς μέσω PCT) για σκοπούς εμπορικής αξιοποίησης μέσω εκχώρησης αδειών χρήσης της εφεύρεσης (licensing) ή για την δημιουργία spin-offs.

7.1.1. Πρώτο στάδιο αξιολόγησης

Στο πρώτο στάδιο αξιολόγησης η Επιτροπή Καινοτομίας καλείται βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων (βλέπε ενότητα 6.2.2 Περιγραφή Κριτηρίων Αξιολόγησης) να αποφασίσει αν θα προχωρήσει στην προστασία της εφεύρεσης. Τα μέλη της Επιτροπής Καινοτομίας αξιολογούν κάθε αίτημα ελέγχοντας κάθε φορά κατά πόσο και σε τι βαθμό πληρούνται τα συγκεκριμένα κριτήρια και λαμβάνουν την σχετική απόφαση βάσει αυτών .

Για την έκδοση της απόφασης της η Επιτροπή θα λάβει υπόψη: α) το έντυπο γνωστοποίησης εφεύρεσης, για την συμπλήρωση του οποίου η/ο/οι εφευρέτες θα προβούν σε προκαταρκτική αναζήτηση για την προγενέστερη στάθμη της τεχνικής (prior art), ερωτήσεις που αποσκοπούν στην αρχική αξιολόγηση της δυνατότητας εμπορικής αξιοποίησης και άλλους παράγοντες (βλ. Παράρτημα Γ: Κατευθυντήριες Γραμμές για Αξιολόγηση), και β) την προσωπική συνέντευξη στην οποία η/ο/οι εφευρέτες/εφευρέτες θα κληθούν να συμμετάσχουν, ενώπιον των μελών της ΕΚ.

Ο σκοπός των κριτηρίων αυτών είναι να καθοδηγήσει τους εφευρέτες στη σωστή προεργασία που θα μειώσει το κόστος κατάθεσης του διπλώματος ευρεσιτεχνίας και θα αυξήσει την πιθανότητα προστασίας, καθώς και τη πιθανότητα μετέπειτα εμπορικής αξιοποίησης της ευρεσιτεχνίας. Με τη συμφωνία ενσωμάτωσης των κριτηρίων αυτών στη διαδικασία αξιολόγησης και με βάση τα συμφωνημένα κριτήρια θα ετοιμαστούν τα αντίστοιχα έντυπα συλλογής στοιχείων από τους εφευρέτες.

7.1.2. Δεύτερο Στάδιο Αξιολόγησης

Κατά το δεύτερο στάδιο, προς το τέλος της 12μηνιας διορίας (12 month-priority), δηλαδή στον 9^ο-10^ο μήνα, θα ακολουθήσει μια πιο αναλυτική αξιολόγηση για την ανάγκη περαιτέρω προστασίας της ευρεσιτεχνίας (διεθνώς μέσω PCT) για σκοπούς εμπορικής αξιοποίησης μέσω εκχώρησης αδειών χρήσης της εφεύρεσης (licensing) ή για την δημιουργία spin-offs.

Τα κριτήρια αξιολόγησης του δεύτερου σταδίου παραμένουν τα ίδια με το πρώτο στάδιο. Το δεύτερο στάδιο αξιολόγησης γίνεται ώστε η Επιτροπή Καινοτομίας να είναι σε θέση να έχει καλύτερες ενδείξεις για την πρόοδο που σημειώθηκε και την αιτιολογημένη τεκμηριωμένη δυνατότητα εμπορικής αξιοποίησης της ευρεσιτεχνίας/εφεύρεσης.

7.2. Κριτήρια Αξιολόγησης και Περιγραφή Κριτηρίων

7.2.1. Κριτήρια Αξιολόγησης

Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι:

- **Δυνατότητα κατοχύρωσης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (Patentability):** Εκτίμηση της Επιτροπής Καινοτομίας σχετικά με τον τεχνικό χαρακτήρα της εφεύρεσης και την συνεισφορά στην στάθμη της τεχνικής (the state of the art). Πρέπει να είναι νέα (novel),

να περιλαμβάνει εφευρετική δραστηριότητα (inventive step- non-obviousness) και να είναι επιδεκτική βιομηχανικής εφαρμογής (industrial application).

- **Δυνατότητα Εμπορικής αξιοποίησης** (Commercialisation Potential/market need/pull). Εκτίμηση της Ε.Κ. σχετικά με την πιθανότητα εμπορικής αξιοποίησης του διπλώματος ευρεσιτεχνίας μέσω licensing ή τη δημιουργία spin-off με βάση τις υπάρχουσες ανάγκες της αγοράς ή την δημιουργία καινούργιας αγοράς και τον ανταγωνισμό.
- **Κόστος ανάπτυξης της εφεύρεσης για την εμπορική αξιοποίηση** (technical development requirements). Εκτίμηση της Ε.Κ. σχετικά με το κόστος για το ΠΚ για την τεχνική ανάπτυξη της εφεύρεσης σε πιο ψηλό Technology readiness level (TRL) (π.χ. TRL6 - τεχνολογία που αποδεικνύεται σε σχετικό περιβάλλον (συμπεριλ. βιομηχανικού όπου εφαρμόζεται) ή TRL 7 - επίδειξη πρωτοτύπου συστήματος σε επιχειρησιακό περιβάλλον) για την αποτελεσματικότερη εμπορική αξιοποίησή του / μεγιστοποίηση του οικονομικού οφέλους για το ΠΚ. Λαμβάνεται υπόψη η υποχρέωση για κλινικές δοκιμές σε περίπτωση ιατρικών/φαρμακευτικών εφευρέσεων.
- Ομάδα εφευρετών. Εκτίμηση της Επιτροπής Καινοτομίας (Ε.Κ.) για την σημασία της εφεύρεσης για τους ίδιους τους εφευρέτες, την πρόθεση και την διάθεσή τους να την αξιοποιήσουν εμπορικά και να υποστηρίξουν ενεργά τον ΤΔΚ/ΠΚ στην προσπάθεια για περαιτέρω αξιοποίησή. Το ιδιοκτησιακό καθεστώς της εφεύρεσης μεταξύ της ομάδας εφευρετών πρέπει να είναι ξεκάθαρο. Η ύπαρξη ιστορικού εμπορικής αξιοποίησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας από τους εφευρέτες θα έχει θετικό αντίκτυπο στη διαβάθμιση (αλλά η απουσία τέτοιας εμπειρίας δεν θα επηρεάζει αρνητικά τους νέους ερευνητές).
- Άλλα Οφέλη: Εκτίμηση της Ε.Κ. σχετικά με το κατά πόσο η κατοχή διπλώματος ευρεσιτεχνίας στον συγκεκριμένο τομέα/αντικείμενο έχει επιπρόσθετα, μη οικονομικής φύσεως, οφέλη για το Πανεπιστήμιο Κύπρου και την αποστολή του. Ιδιαίτερη βαρύτητα έχει ο κοινωνικός αντίκτυπος της χρήσης εφεύρεσης.

7.2.2. Περιγραφή Κριτηρίων Αξιολόγησης

- **Δυνατότητα κατοχύρωσης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας/Patentability**

Η μέγιστη βαθμολογία δίνεται στις αιτήσεις/ παρουσιάσεις οι οποίες τεκμηριώνουν επαρκώς τα ακόλουθα:

(α) Η εφεύρεση είναι νέα ως προς την πρότερη στάθμη της τεχνικής (prior art) και δεν έχει αποκαλυφθεί δημόσια.

(β) Υπάρχει εφευρετική δραστηριότητα (inventive step-non obviousness), καθώς η εφεύρεση δεν είναι προφανής σε κάποιον εξειδικευμένο με πείρα στον σχετικό τομέα της τεχνολογίας και περιλαμβάνει ένα εφευρετικό χαρακτηριστικό σε σχέση με προηγούμενες εφευρέσεις που έγιναν στον ίδιο τομέα.

(γ) Η εφεύρεση είναι επιδεκτική βιομηχανικής εφαρμογής (industrial application) και προτείνονται συγκεκριμένες εφαρμογές σε συγκεκριμένες αγορές.

Στο δεύτερο στάδιο για αυτό το κριτήριο η Επιτροπή αναμένει να δει επιπρόσθετα εργαστηριακά δεδομένα (principal Technical Development Work, testing/validation work) τα οποία να

αποδεικνύουν ότι η εφεύρεση/τεχνολογία λειτουργεί και ότι έχουν αξιολογηθεί αρκετές παραλλαγές για να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής της (proof of commercial relevance).

- **Δυνατότητα Εμπορικής αξιοποίησης
(Commercialisation Potential/market need/pull)**

Για τη μέγιστη βαθμολογία σε αυτό το κριτήριο, οι εφευρέτες θα πρέπει να τεκμηριώσουν την κάλυψη συγκεκριμένης ανάγκης στην αγορά ή την δημιουργία αγοράς από την εφεύρεση καθώς και την ύπαρξη δυνητικών τρίτων μερών για την αξιοποίησή της. Οι εφευρέτες περιγράφουν τον υπάρχοντα ή δυνητικό ανταγωνισμό.

Στο δεύτερο στάδιο για αυτό το κριτήριο η Επιτροπή αναμένει να λάβει περισσότερες πληροφορίες ως προς τις αγορές στόχο όπως:

(α) Μέγεθος / ανάπτυξη της αγοράς,

(β) Ευκολία πρόσβασης / χρόνος που χρειάζεται για πρόσβαση στην αγορά,

(γ) Ανταγωνιστική δραστηριότητα εντός της αγοράς κτλ.

Στην περίπτωση που ο μηχανισμός αξιοποίησης της εφεύρεσης είναι με την δημιουργία spin-off, θα πρέπει να συμπληρωθεί και το spin-out questionnaire (Παράρτημα Δ.).

Η Επιτροπή Καινοτομίας έχει την δυνατότητα σε εξαιρετικές περιπτώσεις να εξετάζει το ενδεχόμενο πρόσληψης εξειδικευμένων εξωτερικών Συμβούλων για την διενέργεια μελέτης αγοράς για την επικύρωση της εμπορικής ευκαιρίας (Άρθρο 356 «Καινοτόμος Αειφόρος Ανάπτυξη»).

7.2.3. Κόστος ανάπτυξης της εφεύρεσης για την εμπορική αξιοποίηση (technical development requirements).

Για τη μέγιστη βαθμολογία σε αυτό το κριτήριο, οι εφευρέτες θα πρέπει να τεκμηριώσουν ότι η εφεύρεση βρίσκεται σε επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας (Technology readiness level, TRL) το οποίο επιτρέπει την δυνητική εμπορική αξιοποίηση της (π.χ. TRL6 - τεχνολογία που αποδεικνύεται σε σχετικό περιβάλλον (συμπεριλ. βιομηχανικού όπου εφαρμόζεται) ή TRL 7 - επίδειξη πρωτοτύπου συστήματος σε επιχειρησιακό περιβάλλον) για την μεγιστοποίηση του οικονομικού οφέλους για το ΠΚ και οι εφευρέτες έχουν τεκμηριώσει επαρκώς το κόστος. Οι εφευρέτες έχουν αναζητήσει ήδη κονδύλια για την περαιτέρω ανάπτυξη της εφεύρεσης (μέσω ειδικών προγραμμάτων του Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας, ΙΔΕΚ και άλλων οργανισμών) για να φθάσει στο μέγιστο TRL9 ή/και έχουν προχωρήσει και σε μελέτη σκοπιμότητας (feasibility study) για την εμπορική αξιοποίηση της.

Στο δεύτερο στάδιο για αυτό το κριτήριο αξιολογείται η εφεύρεση σε Technology readiness level - TRL 7 - επίδειξη πρωτοτύπου συστήματος σε επιχειρησιακό περιβάλλον ή και TRL 8 - system complete and qualified καθώς και να έχουν προχωρήσει και σε μελέτη σκοπιμότητας (feasibility study) για την εμπορική αξιοποίησή της και σε ανάλυση κόστους/οφέλους (cost / benefit analysis).

- **Ομάδα εφευρετών**

Οι εφευρέτες πρέπει να επιδείξουν την πρόθεση τους να υποστηρίξουν ενεργά τον ΤΔΚ/ΠΚ στην προσπάθεια για περαιτέρω αξιοποίηση της εφεύρεσης τους. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να

έχουν ήδη κάνει βήματα για να εντοπίσουν πιθανούς αποδέκτες ή επενδυτές. Το ιδιοκτησιακό καθεστώς της εφεύρεσης μεταξύ της ομάδας εφευρετών πρέπει να είναι ξεκάθαρο δηλ. ποιοι έχουν αποκτήσει δικαιώματα επί της εφεύρεσης. Θετικά αξιολογούνται τόσο οι εφευρέτες που έχουν αποδεδειγμένα ιστορικό εμπορικής αξιοποίησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας όσο όμως και οι νέοι ερευνητές καθώς στόχος της Επιτροπής είναι να στηρίξει και τους νέους ερευνητές στην προσπάθεια τους εφόσον βέβαια πληρούν τα κριτήρια.

Στο δεύτερο στάδιο η επιτροπή αξιολογεί (ανάλογα) με τον επιλεγμένο τρόπο αξιοποίησης της εφεύρεσης:

- ο τις ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί ή σχεδιάζονται να πραγματοποιηθούν,
- ο το άτομο ή την ομάδα που θα αναλάβει να πραγματοποιήσει αυτές τις ενέργειες (η ομάδα είναι ιδιαίτερα σημαντική στην περίπτωση δημιουργίας spin-off),
- ο αν τα δικαιώματα των εφευρετών είναι ρυθμισμένα (δηλ. το μερίδιο του κάθε μέλους της ομάδας στην εφεύρεση)
- ο και τέλος την ύπαρξη αρμονικής συνεργασίας με τον ΤΔΚ/ΠΚ στην προσπάθεια για περαιτέρω αξιοποίηση της.

• Άλλα Οφέλη

Εκτίμηση της Ε.Κ. σχετικά με το κατά πόσο η κατοχή διπλώματος ευρεσιτεχνίας στον συγκεκριμένο τομέα/αντικείμενο έχει επιπρόσθετα, μη οικονομικής φύσεως, οφέλη για το Πανεπιστήμιο Κύπρου και την αποστολή του. Ιδιαίτερη βαρύτητα έχει ο κοινωνικός αντίκτυπος της χρήσης εφεύρεσης.

Υπάρχουν πρόσθετα οφέλη για την κατοχή διπλώματος ευρεσιτεχνίας στον συγκεκριμένο τομέα/αντικείμενο (στοιχειοθετούνται από την Ε.Κ.).

Στο δεύτερο στάδιο για αυτό το κριτήριο η επιτροπή αναμένει να δει τεκμηριωμένα τα πρόσθετα οφέλη για το ΠΚ (αντίκτυπος στην κοινωνία, στο περιβάλλον, προώθηση της ισότητας κτλ.)

8. Προστασία και διαχείριση πνευματικών δικαιωμάτων

Τα πνευματικά δικαιώματα στην Κύπρο κατοχυρώνονται αυτόματα και δεν χρειάζεται εγγραφή (βλ. Άρθρο 4.1 Πνευματική Ιδιοκτησία).

Περαιτέρω, για τα αξιοποιήσιμα αποτελέσματα τα οποία προστατεύονται με δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας θα προτείνεται από τον Τομέα Διαχείρισης Καινοτομίας η κατάλληλη συμφωνία μεταβίβασης ή άδεια (αποκλειστικής ή μη) χρήσης, ανοιχτής χρήσης κ.ο.κ.

Ο Τομέας Διαχείρισης Καινοτομίας, ανάλογα με την περίπτωση θα καθοδηγεί τα ενδιαφερόμενα μέρη σε σχέση με οτιδήποτε άπτεται των αδειών χρήσης. Ο Τομέας θα υποστηρίζει τη διαδικασία τυχόν διαπραγμάτευσης και θα επεξεργάζεται σε συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη το κατάλληλο συμβόλαιο άδειας χρήσης, το οποίο και θα ελέγχει νομοτεχνικά πριν από την υπογραφή του.

8.1. Είδη αδειών ανοιχτής χρήσης

8.1.1. Άδεια δημόσιας χρήσης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (European Union Public License, EUPL)

Με την εν λόγω άδεια, ο χορηγός της παραχωρεί για όλη τη διάρκεια προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας επί του πρωτότυπου έργου (αφορά σε λογισμικά) άδεια παγκόσμιας ισχύος, μη αποκλειστική, χωρίς καταβολή τελών εκμετάλλευσης πνευματικών δικαιωμάτων, δυνάμενη να εκχωρηθεί περαιτέρω, με την οποία μπορεί ο λήπτης:

- να χρησιμοποιεί το έργο σε κάθε περίπτωση και για όλες τις χρήσεις,
- να αναπαράγει το έργο,
- να τροποποιεί το έργο και να δημιουργεί παράγωγα έργα τα οποία βασίζονται στο έργο,
- να παρουσιάζει το έργο στο κοινό, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος διάθεσης ή έκθεσης του έργου ή αντιγράφων του στο κοινό και να προβαίνει, κατά περίπτωση, σε δημόσια εκτέλεσή του,
- να διανέμει το έργο ή αντίγραφά του,
- να δανείζει και να εκμισθώνει το έργο ή αντίγραφά του,
- να εκχωρεί περαιτέρω δικαιώματα άδειας επί του έργου ή επί αντιγράφων του.

8.1.2. Άδεια χρήσης τελικού χρήστη (EULA)

Η άδεια χρήσης τελικού χρήστη παρέχει στον χρήστη άδεια χρήσης για ένα λογισμικό με συγκεκριμένους ανά περίπτωση όρους. Η άδεια μπορεί να δίδεται αποκλειστικά σε έναν χρήστη έναντι αντιτίμου, ή με μικρό ή μηδαμινό κόστος σε χρήστες για ακαδημαϊκούς και μη εμπορικούς σκοπούς.

8.1.3. Άδειες Creative Commons

Οι άδειες Creative Commons συνιστούν μία παγκόσμια φόρμα διαχείρισης η οποία στηρίζεται στη νόμιμη, βάσει του δικαίου πνευματικής ιδιοκτησίας, δυνατότητα του δημιουργού να παραχωρεί μέρος των δικαιωμάτων του (some rights reserved). Η ιδιαιτερότητα της εκχώρησης αυτής εκφράζεται μέσω της εκ των προτέρων και για όλους τους μελλοντικούς χρήστες παραχώρησης των πνευματικών τους δικαιωμάτων. Έτσι δημιουργείται μία νέα σχέση μεταξύ δημιουργού και χρήστη, αυτή του αδειοδότη και αδειοδοτούμενου. Μάλιστα, βασική προϋπόθεση για την νόμιμη εφαρμογή των αδειών Creative Commons είναι ο αδειοδότης να είναι κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων τα οποία παραχωρεί.

9. Επικοινωνία και υποστήριξη

Τομέας Διαχείρισης Καινοτομίας

Πανεπιστήμιο Κύπρου

Κτήριο Συμβουλίου - Συγκλήτου «Αναστάσιος Γ. Λεβέντης»

Δρ Αναστασία Κωνσταντίνου, Ανώτερη Λειτουργός, Επικεφαλής Τομέα

Τηλ.: (+357) 22894311, γραφείο 124

E-mail: constantinou.anastasia@ucy.ac.cy

10. Επικαιροποίηση πολιτικής

Η πολιτική αυτή θα αναθεωρείται σε ετήσια βάση εκτός κι αν προκύψει ανάγκη πριν παρέλθει το έτος.

Εγκρίθηκε κατά τη συνεδρία του Συμβουλίου αρ. 4/2022, στις 11.4.2022.

Πηγές

1. Starting a spinout company, Oxford University Innovation (ex-ISIS Innovation), University of Oxford, April 2013
2. IP Commercialisation Policy, Loughborough University, November 2020
3. An Inventor's Guide to Technology Transfer at the Massachusetts Institute of Technology, April 2010
4. Vanderbilt University's Commercialization Process, **Center for Technology Transfer and Commercialization, CTTC**
5. Max Planck Patenting and marketing of inventions, patenting process
6. ASTP Best Practice, K.U.Leuven R&D, Patent Inventor Form (offline)
7. **The University of Texas at Austin, Office of Technology Commercialisation, For Inventors (online)**
8. ASTP Annual Conference 2021, 26-28/5/2021, on line, Third Parallel Session, 27/5/2021, Track2: Portfolio Management: tools and processes (notes and screen shots)
9. **University of Bath, Intellectual Property Protection Process: A User's Guide, 2013**
10. Commercialisation process and Commercialisation stage gate summary, University of York (online)
11. Horizon 2020 – Work Programme 2016-2017 General Annexes, **G. Technology Readiness Levels (TRL)**.
12. Spin-Out Versus License, **Oxford University Innovation, University of Oxford**
13. **Guidelines on Developing Intellectual Property Policy for University and R&D Organisations**, World Intellectual Property Organisation, Geneva
14. **Guide to commercialisation at Maynooth University**, National University of Ireland Maynooth
15. **Inventor's Guide**, Stanford University office of technology licencing, 2012
16. **Evaluating inventions from research institutions**, Lita Nielsen, Director, MIT Technology Licensing Office
17. **Intellectual Property Policy**, Imperial College London
18. **Intellectual Property Policies & procedures from Greek, European, UK and US Universities.**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

**Παράρτημα Α: Έντυπο Γνωστοποίησης Εφεύρεσης/ Ερευνητικού Αποτελέσματος
(Invention Disclosure Form)**

University of Cyprus

Invention Disclosure Form
Innovation Management Unit

Instructions for completion

This form is a formal record of the disclosure of your invention to the University. The information you supply in this form will be used to assess the potential for obtaining patent protection for your invention so it is important to be accurate, concise and avoid as much technical jargon as possible.

Please structure your responses so they clearly identify and relate to the 'inventive step' made that you are claiming as being unique in your invention. i.e. to the 'new' functional or technical aspects you are claiming as your invention.

The completed form should make the best possible case that your ideas are;

- new – not already known to the public before the date a patent is applied for;
- inventive – not an obvious modification of what is already known; and
- capable of application by a third party.

For assistance, please contact the Innovation Management Unit: Dr Anastasia Constantinou, constantinou.anastasia@ucy.ac.cy, tel. 22894311

Please submit your completed and signed invention disclosure form to constantinou.anastasia@ucy.ac.cy. **Do not** upload this form onto ERMIS or SISLA systems as it is highly confidential.

Confidential and Restricted: No disclosure of the contents to persons outside UCY is allowed without the written permission of the UCY Innovation Committee who is the owner of this information.

Invention short title

--

Date of this disclosure

--

Section A: The Inventors

(In this section give details of the people actually involved in inventing the technology claimed as the invention. Please use full names not initials for all inventors.)

(For RISS/IMU internal use)	
IMU Invention number	

A1. University of Cyprus Inventors

Primary Inventor and contact details. i.e. the person submitting this form.

PRIMARY INVENTOR		
Name		
Position		
Department		
Contact details	Tel:	Email:

A2. Other University of Cyprus Inventors (if any)

OTHER INVENTOR	
-----------------------	--

Name		
Position		
Department		
Contact details	Tel:	Email:

OTHER INVENTOR Name		
Position		
Department		
Contact details	Tel:	Email:

OTHER INVENTOR Name		
Position		
Department		
Contact details	Tel:	Email:

* Please add additional entries if required

A3. Inventors External to the University of Cyprus

OTHER INVENTOR Name		
Position		
Department		
Institution		
Contact details	Tel:	Email:

OTHER INVENTOR Name		
Position		
Department		
Institution		
Contact details	Tel:	Email:

* Please add additional lines if required

Section B: Details of the Invention

B1. Category of potential uses of the invention

(Please categorize the potential uses of your invention below by checking all anticipated uses (check one or more)):

- Service Process
 Material Composition of matter
 Method Product - device
 Software Product - therapeutic
 Research - reagent Other Product - method
 Diagnostic - test Drug - identification
 Other

B2. Short description of the invention

(What is it? How and why does it work/-what does it look like? Please describe in layman's terms and use sketches, drawings, flow diagrams, and chemical equations as needed to help understanding by others.)

Max 210 words

B3. What is novel about the invention?

(What advantages does your innovation provide that makes it better than the existing solutions? You might wish to answer the following questions: - What are the problems it will uniquely solve? - What are the commercial problems it overcomes?)

Max 210 words

B4. Has the invention been tested or used in practice?

(If any practical results have been obtained please summarise them.)

Max 210 words

B5. Other agreements?

(Are you a party to any other agreement(s) pertaining to the invention (e.g. material transfer, collaboration, patent agreement)? If yes, please list.)

B6. Funding Sources?

(What funding source was used to support the project leading to the creation of this invention? Please provide details of the source (funding body), Principal Investigator and the specific grant(s) applicable.)

B7. Extensions of the idea

(What extensions to the idea could you foresee that you consider may work but are untried and beyond the scope of the invention described above? e.g. other material combinations that might achieve similar results, alternative applications of the idea, other topologies etc.)

For inventions that include software please provide the following additional information.

B8. Please provide the software application name and version number.

B9. For source code developed by the researchers identified in Section A:

(What source files were used? Please provide a list. Which programming languages were used? Which development tools were used to create or generate the source files? Please provide a list. What copyright protection notices are included in the source files? For new versions, which source files have been changed, added or removed since the previous version? What documentation or other files are required for others to use, develop and maintain the software? Please provide a list. Please indicate if the source files have been distributed outside the University, and if so, in what form and to whom? Are the source files available as a web download? If so, please provide the download URL and state the terms under which the download is available).

B10. For other source files or libraries that are required to build the software application (external software):

(Please list all external software (files and libraries) used that provide functions required by the application. Which organisation owns each piece of software? How was each piece of

software obtained? Please provide details of the license terms, or if it was a standard Open Source license please provide the name of that license).

B11 Is the software a component or function of a greater body of code?

(check one) []Yes []No

If yes, what is the purpose of that component or function?

Section C: Previous Disclosures and Prior Art

C1. Any previous disclosures of the invention

(Have you disclosed, either verbally (e.g. at conferences or meetings with external academics/companies) or in writing (including external reports, journals, internet postings, paper abstracts and submissions), any details of the invention, and if so what and when?)

C2. What examples can you find with the closest similarities to your invention?

(Can you find any published literature (including patents, publications and posters), similar to your invention or know of other research projects or commercial products that could be using similar technology to that proposed as the invention? Have you searched for published literature and/or patents relevant to your invention? Please provide details of the keyword searches and information sources / databases searched and the date of searching. Please give details of where you have looked and what you have found)

C3. Deadlines for patent filing

(Are there any forthcoming deadlines such as publication or conference submissions affecting the patent filing date? If yes, please provide details and dates.)

C4. Invention evidence

(Are laboratory records and data available? Give reference numbers and physical location, but **do not** enclose documentation).

Section D: Commercial Potential

D1. Commercial uses for the invention

(What do you envisage as the main applications/market for your invention? If possible please give some indication of the value or size of these markets.)

D2. Early stage commercial interest

(Has there been any commercial interest in this research by companies? Please give details)

D3. Who are the main market competitors?

(Who do you think would be the main competitors (or exploiters) of this technology?)

D4. Estimated cost for further development to TRL6/TRL7?

(Please provide a rough estimation of the development costs including the need for clinical trials.)

D5. Any regulatory issues / need for licenses associated with the invention?

(Are there any regulatory restrictions / need for specific licenses associated with the development/utilisation of the invention?)

DECLARATION

This disclosure has been drawn up by me/us or under my/our direction and accurately describes the claimed invention and names all and only the people involved in making the inventive step described.

I / we have read and agree to abide by the applicable University of Cyprus IPR Policy <http://ucy.ac.cy/legislation/volumea/7.6.html> and undertake to;

- avoid publication or external disclosure of the ideas contained herein before a patent is filed or notification received that the idea is not patentable.
- work with the Innovation Management Unit of the Research & Innovation Support Service and any external advisors/experts to achieve a timely and high-quality patent filing and to assist them in fully exploring and progressing opportunities for commercial exploitation.
- complete and return Deeds of Assignment if requested.

Signed by Date.....
(name) (signature) (date of signing)

Signed by Date.....
(name) (signature) (date of signing)

Signed by Date.....
(name) (signature) (date of signing)

Signed by Date.....
(name) (signature) (date of signing)

* Please add further signatories if needed

Παράρτημα Β: Ειδικές πρόνοιες που αφορούν φοιτητές του ΠΚ

Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας φοιτητών

Βάσει του άρθρου 11 του περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων Νόμος του 1976 (59/1976), αρχικός δικαιούχος του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας είναι ο δημιουργός. Στο πλαίσιο αυτό, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας επί έργων του πνεύματος που δημιουργούνται από φοιτητές/-τριες και υποβάλλονται ή παραδίδονται στο Πανεπιστήμιο στο πλαίσιο των ακαδημαϊκών τους υποχρεώσεων, ανήκουν αποκλειστικά στους/στις φοιτητές/-τριες, εφόσον εκπόνησαν την πρωτότυπη μορφή του έργου (συγγραφή έργου λόγου ή πηγαίου κώδικα προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, σχεδιασμός σχεδίου, σύνθεση μουσικής, δημιουργία εικόνας, οπτικοακουστικού υλικού κ.α.).

Σε περίπτωση που το έργο το οποίο παράγεται από τον φοιτητή/ τη φοιτήτρια τροποποιεί, αναπτύσσει περαιτέρω ή αναπαράγει ουσιαδώς προηγούμενο έργο άλλου προσώπου (δηλαδή όταν το έργο του φοιτητή/ της φοιτήτριας είναι παράγωγο έργο που αποτελεί προσαρμογή, τροποποίηση ή διασκευή προηγούμενου έργου), η αναπαραγωγή, δημοσίευση και διανομή του παράγωγου έργου προϋποθέτει την άδεια του δημιουργού του αρχικού έργου.

Σε περίπτωση σύμβασης εργοδότησης μεταξύ του φοιτητή/ της φοιτήτριας και του Πανεπιστημίου, έργα που δημιουργούνται στο πλαίσιο της εκτέλεσης της σύμβασης ανήκουν στο Πανεπιστήμιο, εκτός αντιθέτου συμφωνίας.

Σε περίπτωση σύμβασης παροχής υπηρεσιών μεταξύ του φοιτητή/ της φοιτήτριας και του Πανεπιστημίου η οποία έχει ως αντικείμενο την πνευματική δημιουργία (έργο κατά παραγγελία), έργα που δημιουργούνται στο πλαίσιο της εκτέλεσης της σύμβασης ανήκουν στο Πανεπιστήμιο, εκτός αντιθέτου συμφωνίας.

Εάν για τη δημιουργία του έργου απαιτείται η χρήση σημαντικών πόρων του Πανεπιστημίου που υπερβαίνουν τους συνήθεις πόρους που διατίθενται σε έναν φοιτητή/ μία φοιτήτρια, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας δύναται να ανήκουν από κοινού στον φοιτητή/ τη φοιτήτρια και στο Πανεπιστήμιο. Σε μια τέτοια περίπτωση, το καθεστώς της απόδοσης πνευματικών δικαιωμάτων και της πιθανής συνιδιοκτησίας θα πρέπει να ρυθμίζεται με ειδική συμφωνία μεταξύ του φοιτητή/ της φοιτήτριας και του Πανεπιστημίου.

Επιβλέπων ακαδημαϊκός ως συνδημιουργός

Ως συνδημιουργός δύναται να αναγνωριστεί και ο επιβλέπων/η επιβλέπουσα ακαδημαϊκός ή άλλο πρόσωπο, μόνο εφόσον η συμβολή του/της αφορά στη διαμόρφωση της πρωτότυπης μορφής του έργου και εφόσον αυτό τεκμηριώνεται επαρκώς και εμπεριστατωμένα.

Βάσει του άρθρου 2 (3)(α) του περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων Νόμου του 1976 (59/1976), σε καμία περίπτωση δεν επεκτείνεται η κατά τον παρόντα Νόμο αναγνωριζόμενη προστασία στις ιδέες, διαδικασίες, συστήματα, μεθόδους (συμπεριλαμβανομένων των μεθόδων λειτουργίας), αρχές και στοιχεία τα οποία εκφράζονται στο προστατεύσιμο αντικείμενο. Βάσει της παραπάνω αρχής, δεν αναγνωρίζεται ως συνδημιουργός ο επιβλέπων/ η επιβλέπουσα ακαδημαϊκός, όταν απλά παρέχει οδηγίες, ιδέες, κατευθυντήριες γραμμές ή όταν προβαίνει σε διορθώσεις που δεν μεταβάλλουν την πρωτότυπη μορφή του έργου ή δεν αποτελούν πρωτότυπη συμβολή στη μορφή αυτή.

Ανάγκη προηγούμενης συμφωνίας

Σε περίπτωση έργων που παράγονται στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων ή εργαστηριακών μαθημάτων από περισσότερους δημιουργούς, οι δικαιούχοι του έργου καθορίζονται κατόπιν γραπτής συμφωνίας όλων των εμπλεκόμενων προσώπων βάσει του βαθμού και του είδους της συμβολής τους.

Σε περίπτωση κοινών δημοσιεύσεων ή ανακοινώσεων/ εισηγήσεων σε συνέδρια μεταξύ επιβλέποντος καθηγητή/ επιβλέπουσας καθηγήτριας και μεταπτυχιακού/-ής ή διδακτορικού/-ής φοιτητή/-τριας, η υποβολή για δημοσίευση ή ανακοίνωση/ εισήγηση θα πρέπει να έχει ρητώς συμφωνηθεί γραπτώς μεταξύ των δύο μερών. Το ίδιο ισχύει και για τη σειρά των ονομάτων στη δημοσίευση ή ανακοίνωση/ εισήγηση.

Άδεια χρήσης

Αναφορικά με τα έργα που ανήκουν αποκλειστικά σε φοιτητές/-τριες, παραχωρείται βάσει της παρούσας πολιτικής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου μη αποκλειστική άδεια χρήσης τους από το Πανεπιστήμιο και από μέλη του ακαδημαϊκού, ερευνητικού και διοικητικού του προσωπικού αποκλειστικά για σκοπούς ερευνητικούς, εκπαιδευτικούς, ενημερωτικούς και προβολής του Πανεπιστημίου (όπως διδασκαλία, ανάρτηση σε αποθετήρια κ.ά.), απαγορευόμενης οιασδήποτε εμπορικής χρήσεως, με υποχρέωση ρητής αναφοράς στο όνομα του δημιουργού και με ρητή επιφύλαξη των δικαιωμάτων των φοιτητών.

Επίλυση διαφορών

Κάθε διαφορά που ανακύπτει σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας είτε μεταξύ φοιτητών/ -τριών και μελών προσωπικού του Πανεπιστημίου ή του ίδιου του Πανεπιστημίου είτε φοιτητών/ -τριών μεταξύ τους θα επιλύεται από ειδική τριμελή επιτροπή [της Σχολής] στην οποία είναι εγγεγραμμένος/-η ο/η εμπλεκόμενος/-η φοιτητής/-τρια. Αν εμπλέκονται περισσότεροι φοιτητές/-τριες που είναι εγγεγραμμένοι σε διαφορετικές Σχολές, τότε η Επιτροπή θα απαρτίζεται από ένα μέλος κάθε Σχολής, τα οποία θα ορίζουν με κοινή συναίνεση ένα τρίτο μέλος που δεν ανήκει σε καμία από τις ως άνω Σχολές.

Η Επιτροπή εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση, την οποία κοινοποιεί σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Η απόφαση της Επιτροπής δύναται να προσβληθεί ενώπιον της Συγκλήτου εντός 30 ημερών από την κοινοποίησή της στο θιγόμενο πρόσωπο. Η Σύγκλητος εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση, την οποία κοινοποιεί σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Η παραπάνω διαδικασία δεν θίγει επ' ουδενί το δικαίωμα προσφυγής στη δικαιοσύνη για αναζήτηση δικαστικής προστασίας.

Αναλογική εφαρμογή σε λοιπά δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας

Οι ανωτέρω πρόνοιες εφαρμόζονται κατ' αναλογία και στο μέτρο που είναι δυνατό και στα υπόλοιπα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.

Σε περίπτωση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας για τα οποία απαιτείται καταχώριση ενώπιον δημόσιας αρχής ή οργανισμού και για τα οποία ενδέχεται να υπάρχουν συνδικαιούχοι, αίτηση για καταχώριση δεν υποβάλλεται χωρίς προηγούμενη έγγραφη συμφωνία όλων των εμπλεκόμενων προσώπων ως προς την κατανομή των δικαιωμάτων. Χωρίς επηρεασμό άλλων προνοιών της παρούσας Πολιτικής, λοιπών Πολιτικών του Πανεπιστημίου ή των Κανονισμών του Πανεπιστημίου, τα έξοδα καταχώρισης βαραίνουν κάθε συνδικαιούχο κατ' αναλογία του ποσοστού του δικαιώματός του.

Παράρτημα Γ: Κατευθυντήριες Γραμμές για την Αξιολόγηση)

Γ.1 Αναζήτηση για προγενέστερη στάθμη της τεχνικής (prior art)

Η δυνατότητα κατοχύρωσης εφεύρεσης/ ερευνητικού αποτελέσματος με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μπορεί να διερευνηθεί με μια αναζήτηση στην βιβλιογραφία η οποία περιλαμβάνει προηγούμενες και δημοσιευμένες εκκρεμείς ευρεσιτεχνίες και μπορεί να αποκαλύψει την προγενέστερη στάθμη της τεχνικής (prior art). Η εν λόγω αναζήτηση θα πραγματοποιείται από τον ΤΔΚ σε συνεργασία με τους εφευρέτες με την χρήση των δωρεάν εργαλείων από το European Patent Office (Espacenet), το World Intellectual Property Organisation (Patentscope), εξειδικευμένα πληρωτά εργαλεία (με κόστος άδειας χρήσης) τα οποία θα διαθέτει ο ΤΔΚ και μέσω του Εθνικού Γραφείου μεταφοράς Τεχνολογίας του ΙΔΕΚ, εφόσον αυτό ιδρυθεί. Μπορεί να γίνει χρήση και της υπηρεσίας Τεχνολογικής Πληροφόρησης (με αίτηση για προέρευνα) η οποία παρέχεται από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας της Ελλάδας (ΟΒΙ) με κόστος €60 για αποτελέσματα μέχρι 60 εγγραφές/τίτλους βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

Εάν εντοπιστεί δυνητικά σημαντική προγενέστερη στάθμη της τεχνικής (prior art), δύναται να καλείται ένας εξωτερικό εμπειρογνώμονας εξειδικευμένος στο αντικείμενο ή ένας patent agent για να εκτιμηθεί η σημασία της και οι πιθανές αξιώσεις σε σχέση με την υποβολή διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Η έρευνα της προγενέστερης τεχνικής μπορεί επίσης να καταδείξει υφιστάμενα σημαντικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας που μπορεί να πρέπει να ληφθούν υπόψη.

Το κόστος της αναζήτησης θα καλύπτεται από άλλες πηγές όπως είναι τα ερευνητικά έργα του εφευρέτη, εξειδικευμένα προγράμματα του ΙΔΕΚ (όπως το πρόγραμμα «Βιομηχανική Ιδιοκτησία» του «RESTART 2016-2020») κοκ. Εάν αυτό δεν είναι εφικτό, δύναται να καλύπτεται από ΠΚ και συγκεκριμένα το άρθρο 356 – Καινοτόμος Αειφόρος Ανάπτυξη της Επιτροπής Καινοτομίας.

Γ.2 Έρευνα αγοράς για την δυνατότητα εμπορικής αξιοποίησης/εμπορευματοποίησης της κατοχυρωμένης εφεύρεσης/ ερευνητικού αποτελέσματος

Το κατά πόσο η νέα γνώση / τεχνολογία θα προσελκύσει επενδύσεις για εμπορική αξιοποίηση σε περίπτωση που είναι κατοχυρωμένη με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας - μπορεί να εξεταστεί με έρευνα αγοράς η οποία ωστόσο ενέχει υψηλό κόστος, αποτελεί χρονοβόρα διαδικασία, ενώ η ποιότητά της μπορεί να επηρεαστεί από την απαίτηση εμπιστευτικότητας πριν από τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Για τις ανάγκες της αξιολόγησης της δυνατότητας κατοχύρωσης εφεύρεσης/ ερευνητικού αποτελέσματος με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, αρκεί μια μικρής έκτασης έρευνα αγοράς με βάση το έντυπο γνωστοποίησης εφεύρεσης / ερευνητικού αποτελέσματος η οποία θα πραγματοποιείται αρχικά από τον ΤΔΚ σε συνεργασία με τον εφευρέτη καθώς και με υποστήριξη από εξειδικευμένους στο συγκεκριμένο αντικείμενο εξωτερικούς εμπειρογνώμονες / συμβούλους ή/και το Εθνικό Γραφείο Μεταφοράς Τεχνολογίας του ΙΔΕΚ και θα είναι ιδιαίτερα καθοριστική κυρίως σε περιπτώσεις άκρως καινοτόμας εφεύρεσης / εντελώς νέας τεχνολογίας όπου οι πιθανοί χρήστες δεν είναι σε απόλυτη θέση να κρίνουν την αξία της και να προβλεφθεί η πιθανότητα αγοράς.

Μια εκτενέστερη έρευνα αγοράς δύναται να ζητηθεί από την Επιτροπή Καινοτομίας στους εφευρέτες σε μεταγενέστερο στάδιο (βλέπε την ενότητα 5.1 Διαδικασία συντήρησης κατοχυρωμένου Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας) για να αποφασιστεί εάν το ΠΚ θα συντηρήσει το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας πέραν των τεσσάρων ετών.

Το κόστος της αγοράς εξειδικευμένων ερευνών αγοράς για συγκεκριμένους τομείς (market research reports) ή η χρήση εξειδικευμένων εξωτερικών συμβούλων δύναται να καλύπτεται από το ΠΚ από το άρθρο 356 – Καινοτόμος Αειφόρος Ανάπτυξη της Επιτροπής Καινοτομίας, εάν δεν μπορούν να πληρωθούν από άλλες πηγές όπως ερευνητικά έργα του εφευρέτη, εξειδικευμένα προγράμματα του ΙΔΕΚ (όπως το πρόγραμμα «Εμπορική Αξιοποίηση Αποτελεσμάτων Έρευνας» του «RESTART 2016-2020») κτλ.

Σημαντικές ερωτήσεις που θα πρέπει να απαντηθούν κατά την διαδικασία της αξιολόγησης για την δυνατότητα εμπορευματοποίησης της κατοχυρωμένης εφεύρεσης/ ερευνητικού αποτελέσματος σε σχέση με την αγορά και την τεχνολογία είναι οι εξής:

Η αγορά

Σημαντικά ερωτήματα σε σχέση με το ποια μπορεί να είναι η αγορά για την εφεύρεση:

- Τι ανάγκες ικανοποιεί αυτή η εφεύρεση; Είναι μια σημαντική, γνωστή ανάγκη ή μια μικρή;
- Πώς ικανοποιείται τώρα αυτή η ανάγκη; Ή μήπως δεν ικανοποιείται καθόλου αυτή την στιγμή;
- Ποιο είναι το μέγεθος της αγοράς; Τεράστιο, μεγάλο, μικρό, ελάχιστο; (στην παρούσα φάση μια εκτίμηση είναι αρκετή. Στην περίπτωση εκχώρησης άδειας χρήσης ή επένδυσης θα απαιτηθεί περισσότερη ακρίβεια από τον δυνητικό επενδυτή ή τον δυνητικό κάτοχο άδειας).
- Η αγορά είναι εδραιωμένη ή θα χρειαστεί να αναπτυχθεί;
- Πρόκειται για αναπτυσσόμενο τομέα ή υφιστάμενο ο οποίος φθίνει;

Η τεχνολογία

Σημαντικά ερωτήματα σε σχέση με τη νέα και την υφιστάμενη τεχνολογία και πώς να αναπτυχθεί η εφεύρεση:

- Πώς θα άλλαζε αυτή η τεχνολογία τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζει σήμερα η αγορά την ανάγκη;

- Είναι η νέα τεχνολογία διαφορετική αλλά και καλύτερη από αυτή που είναι ήδη διαθέσιμη; Αν ναι, ποια είναι τα σημαντικότερα οφέλη που προσφέρει;
- Πόσο βέβαιο είναι ότι η τεχνολογία θα λειτουργήσει; Μπορεί αυτό να αποδειχθεί σε έναν δυνητικό ενδιαφερόμενο για εκχώρηση άδειας εκμετάλλευσης ή σε ένα δυνητικό επενδυτή;
- Πόσος χρόνος και πόσα χρήματα θα χρειαστούν για να αναπτυχθεί η εφεύρεση σε ένα εμπορικό προϊόν;

Παράρτημα Δ: Spin-out questionnaire

SPIN-OUT QUESTIONNAIRE

Company / Project Name:

Researchers and Departments Involved:

Document Date:

Target Investment Date:

The proposed business

Product Service Description

- Describe the Product / Services the company will sell in the short, medium and long term?
- Give a short description of the Research and Development aspects, Production and delivery, suppliers and partners needed in order to get the products/ services the company sells.

Target Market(s)

Estimate your target market size and expected market share; growth potential and competitors.

Route to market

- How will the goods/services be sold?

Business projection

- What are the expected sales, margin, overheads and cash requirement for the first few years? (We could provide pro forma spreadsheets if required)

Company personnel, company board and external collaborators

Describe your Management Team and your Organizational structure and give names of people, respective roles and positions, and mode of employment (full/part – time). Please make sure you give details on the following functions:

- ✓ Product Development (R&D) / Procurement
 - ✓ Sales and Marketing
 - ✓ Finance / Accounting
 - ✓ Leadership / General Management
- Who are the proposed directors and company secretary?
 - List any other professional/advisors such as lawyers, accountants and bankers, with whom you will cooperate with as well as the members of the advisory board (if it exists)

Investment

- What is the total cash investment by external investors?
- Who are the external investors?
- What equity is offered to the University and the investors?

Risks

- Indicate the he major sources of risk / uncertainty in this proposal? (examples include technical risks, academic competition, commercial competition, management risks)

The science and Intellectual Property

*(*the information in this section should replicate that on the invention disclosure form if it exists)*

The purpose of this section is for the UCY Innovation Committee (and any external experts) to understand and evaluate both the quality and the security of the science, in order to form an opinion of its potential value.

Science:

Please describe the basis of the science, a suitably qualified person, and the relevant experience of the scientists involved, and likely developments in the field.

Intellectual Property and Know-How:

Please describe the intellectual property and the know-how that will be needed and used by the company (including patents, both filed and potential). What part of this IP and know how belongs to the University?

University Approvals

Please describe in detail the University approvals you have sought / will need to seek in relation to directorships, consulting appointments, conflict of interest, research contracts etc.

For assistance, please contact the Innovation Management Unit: Dr Anastasia Constantinou, constantinou.anastasia@ucy.ac.cy, tel. 22894311

Please submit your completed Spin-out Questionnaire to constantinou.anastasia@ucy.ac.cy. **Do not** upload this form onto ERMIS or SISLA systems as it is confidential.